METROPOOLREGIO
ROTTERDAM DEN HAAG

Adviescommissie Ev 28 september 2022

Agenda

Datum	28-09-2022
Aanvang	18:00
Locatie	MRDH, Westersingel 12, Rotterdam
Voorzitter	K.J. Kayadoe
Eindtijd	20:00

Een broodmaaltijd voor de commissieleden staat vanaf 17.30 uur klaar.

01.00 Opening en mededelingen

1. Concept Agenda Adviescommissie EV 28 sept 2022

02.00 Themasessie: Strategie Werklocaties MRDH 2022

2. Agendapost ACEV 28 september 2022

03.00 Dutch Fresh Port

3.1 Integraal Transitieprogramma DFP
3.0 Agendapost ACEV 28 september.docx

04.00 Voorstel werkwijze ACEV periode 2022-2026

4. Voorstel werkwijze ACEV 2022 - 2026

05.00 Ter informatie: jaarplanning

METROPOOLREGIO
ROTTERDAM DEN HAAG

5. Jaarplanning MRDH 2022

06.00 Rondvraag

METROPOOLREGIO
ROTTERDAM DEN HAAG

AGENDA

Adviescommissie Economisch Vestigingsklimaat
Woensdag, 28 september 2022, 18.00-20.00

Presentatieruimte MRDH, Westersingel 12, Rotterdam

Een broodmaaltijd voor de commissieleden staat vanaf **17.30 uur** klaar.

1. **Opening en mededelingen**
   - Vaststellen van de agenda.

2. **Themasessie: Strategie Werklocaties MRDH 2022** **18.00-19.00**
   Tijdens dit deel van de vergadering zal u worden bijgepraat over het thema werklocaties en de bijbehorende strategie werklocaties. Er zal verder worden ingezoomd op de module bedrijventerreinen. U wordt gevraagd advies uit te brengen aan de bestuurscommissie EV 12 oktober 2022 over de actualisatie van de Strategie Werklocaties – module Bedrijventerreinen.

   Toelichting:
   De module bedrijventerreinen wordt geactualiseerd. De volgende vragen voor de adviescommissie:
   - Welke ontwikkelingen in uw gemeente hebben invloed op de werklocaties?
   - Wat vindt u van belang als het gaat om de ontwikkeling van bedrijfsruimte?
   - Zijn er sectoren te noemen voor uw gemeenten waarvoor de ruimte te weinig is?
   - Wat valt u op in de voorgestelde aanpak met betrekking tot bedrijventerreinen?

   Gevraagd advies
   Wat is het belangrijkste speerpunt voor uw gemeente ten aanzien van bedrijventerreinen (bv. verduurzaming, bereikbaarheid, samenwerking tussen bedrijven, revitalisering)?

3. **Dutch Fresh Port** **19.00-19.25**
   U wordt gevraagd kennis te nemen van het Integrale Transitieprogramma Dutch Fresh Port. Er zal een presentatie gegeven worden over dit programma van de Dutch Fresh Port. Dit tevens ter voorbeeld en inspiratie van de type projecten die bij het economisch vestigingsklimaat worden ontwikkeld.

   Toelichting:
   Dutch Fresh Port is de belangrijkste agrologistieke hotspot van Europa. Het versnetwerk van de Greenport West-Holland (GPWH) verbindt namelijk mainports, productie, bedrijventerreinen en steden regionaal, nationaal en met de wereld. De toegevoegde waarde van de Greenport als geheel is hoog. Het logistieke cluster Dutch Fresh Port in Barendrecht-Ridderkerk heeft een aantal stevige uitdagingen, die worden aangepakt in een integraal programma.
   In de BCEV van 12 oktober vraagt Dutch Fresh Port (via de gemeente Barendrecht) aan de MRDH financiële bijdragen bij de realisatie van 3 projecten in het programma, die bijdragen aan doelen van Economisch Vestigingsklimaat.

4. Voorstel werkwijze AcEV periode 2022 – 2026 19.25-19.55

U wordt gevraagd kennis te nemen van en inhoudelijk te reageren op het voorstel.

Toelichting:
Naar aanleiding van de uitgangspunten in het voorstel zijn er de volgende vragen voor de adviescommissie:

- Herkent u deze uitgangspunten?
- Zijn er in de voorbereiding van de AC vergaderingen dingen waar rekening mee gehouden moeten worden (qua termijnen of ondersteuning)?
- Welke thema's zou u graag geagendeerd zien worden?

In de adviescommissie van 23 november zal er een voorstel voorgelegd worden waarin de input uit dit gesprek is verwerkt, samen met een jaarplanning voor 2023.

5. Ter informatie

- Jaarplanning MRDH 2022

6. Rondvraag

Volgende vergadering:
23 november 2022
MRDH

METROPOOLREGIO
ROTTERDAM DEN HAAG

Adviescommissie Economisch Vestigingsklimaat

28 september 2022
agendapunt 2

Onderwerp	**Actualisatie strategie werklocaties MRDH - Bedrijventerreinen**
Bestuurlijk trekker	Nog nader te bepalen.
Gevraagd advies / Ter informatie /	Vragen aan de adviescommissie: • Welke ontwikkelingen in uw gemeente hebben invloed op de werklocaties? • Wat vindt u van belang als het gaat om de ontwikkeling van bedrijfsruimte? • Zijn er sectoren te noemen voor uw gemeenten waarvoor de ruimte te weinig is? • Wat valt u op in de voorgestelde aanpak met betrekking tot bedrijventerreinen? Gevraagd advies • Wat is het belangrijkste speerpunt voor uw gemeente ten aanzien van bedrijventerreinen (bv. verduurzaming, bereikbaarheid, samenwerking tussen bedrijven, revitalisering)?
Korte inhoud van voorstel	De gemeenten van de Metropoolregio Rotterdam Den Haag (MRDH) versterken samen het economisch vestigingsklimaat. Dat doen ze onder meer door te sturen op de voorraad van kantoren, bedrijventerreinen en detailhandel. In de Strategie Werklocaties MRDH, vastgesteld in 2018, staan de visie tot 2030 en regionale afspraken tot 2023. **Essentie Strategie Werklocaties MRDH** In de metropoolregio Rotterdam – Den Haag is er een grote vraag naar ruimte. Ruimte voor wonen, ruimte voor de energietransitie, ruimte voor mobiliteit, ruimte voor groen en natuurlijk ook ruimte voor werklocaties. De druk op de ruimte wordt groter en groter, mede door de grote woningbouwopgave die de regio heeft. Om een goede balans te houden voor de regio tussen wonen en werken is het van belang ook regionale schaal te kijken naar de hoeveelheid ruimte die we nodig denken te hebben voor werklocaties, wat voor type werklocaties nodig zijn en wat de kwaliteit van die werklocaties zou moeten zijn. Dit vraagt om een regionale visie en een strategie om er naartoe te werken. De strategie werklocaties is daarmee een samenhangende visie op de ontwikkeling van werklocaties vanuit de bestaande situatie, en richting de gewenste vraagramingen tot 2030. **Aanleiding actualisatie module bedrijventerreinen** Van de strategie werklocaties (detailhandel, kantoren en bedrijventerreinen) wordt nu de module bedrijventerreinen geactualiseerd. Dit ten eerste vanwege de steeds groter wordende vraag vanuit het bedrijfsleven naar deze werklocaties en ten tweede het verzoek van eind 2021 vanuit de provincie Zuid-Holland om de regionale visie op bedrijventerreinen te actualiseren. **Opgave voor de MRDH** Op het gebied van bedrijventerreinen ligt er binnen de MRDH een stevige opgave. Die opgave omvat voornamelijk: - bedrijventerreinen van goede kwaliteit bieden, én; - ervoor zorgen dat vraag en aanbod van bedrijventerreinen in balans zijn. Door het overzicht in de cijfers van vraag en aanbod en de opgaven ontstaat er een kans voor de regio om een eigen regionale strategie te bepalen. De ruimte voor bedrijventerreinen staat onder druk. Er is sprake van een tekort aan verschillende type bedrijventerreinen en daarnaast ontstaat er door diverse gebiedstransformaties een extra ruimtevraag. Hoe kunnen we met elkaar samen kijken naar de opgaven en daarbij de lokale kracht benutten?

	Doel en basisprincipes van de strategie Het doel van de strategie bedrijventerreinen is het versterken van de ruimtelijk economische structuur van de MRDH, zodat de bedrijventerreinen blijvend kunnen functioneren voor werkgelegenheid, innovatie en het faciliteren van maatschappelijke opgaven en transities. Het fundament onder die doelstelling wordt gevormd door een aantal basisprincipes: • Stimuleren dat het juiste bedrijf zich op de juiste plek vestigt; • Sturen op marktevenwicht: zorgen voor voldoende ruimte om te werken, te ondernemen en te innoveren. • Behouden en doorontwikkelen van een veerkrachtig en robuust vestigingsklimaat en bijbehorende economische structuur, met sterke en toekomstbestendige bedrijfsclusters; • Ruimte bieden aan de keten van start-ups en scale-ups; • Oog hebben voor de kwaliteit van de bestaande terreinen; en • Verduurzaming van bedrijventerreinen stimuleren. **Aanpak van de strategie** De doelstelling en basisprincipes worden in de strategie vertaald in regionale afspraken, waarmee MRDH-gemeenten zich actief in zetten om zoveel mogelijk van de vraag naar bedrijfskavels te accommoderen**.** De ruimte die daarvoor nodig is, kan niet langer volledig gecreëerd worden door nieuwe bedrijventerreinen aan te leggen vanwege ruimteschaarste. Het is daarom noodzakelijk zuinig om te gaan met onze bestaande bedrijventerreinen. Centraal in de strategie staat dat de ruimte op bestaande bedrijventerreinen steeds beter benut wordt en toekomstbestendig wordt gemaakt: - Beter benutten betekent actief aan de slag gaan met planologisch optimaal benutten, zoals efficiënt(er) ruimtegebruik en intensivering, handhaving op oneigenlijk gebruik en uitfaseren van gebiedsvreemde functies. - Toekomstbestendig maken gaat ook om een kwaliteitsimpuls van bestaande terreinen, zonder daarbij direct ruimte te winnen voor nieuwe of groei van ondernemingen, om zodoende bestaande ondernemingen te behouden. Specifiek voor beter benutten van bedrijventerreinen wordt een uitvoeringsagenda uitgewerkt, welke op locatieniveau duidelijk maakt hoe aan de ambities voor beter benutten tot 2030 invulling wordt gegeven. Daarnaast wordt een handreiking ontwikkeld, gericht op kennisdeling, financiering en projectondersteuning. Doel daarvan is de aanpak van bedrijventerreinen te versnellen. Daarnaast zal het bestaande programma Next Economy Bedrijventerreinen doorlopen, waarin de gemeenten inzetten op de aandachtsgebieden die van belang zijn voor de kwaliteit van bedrijventerreinen: mobiliteit/CO2-reductie, energie, circulariteit, informatie, personeel en financieringsvraagstukken. De gemeenten zijn primair verantwoordelijk voor de ruimtelijke ontwikkeling, maar de MRDH kan daarbij ondersteunen via bovenstaande activiteiten, maar ook via projectondersteuning of financiële bijdragen voor (uitwerking van) concrete lokale gebiedsplannen.	
Communicatie	Het advies wordt geformuleerd in een adviesbrief die wordt aangeboden aan de bestuurscommissie EV van 12 oktober 2022.	
Bijlagen	n.v.t.	
Gevolgde procedure	**Bestuurscommissie**	06 juli 2022
Verdere procedure	**Bestuurscommissie**	12 oktober 2022
	Zienswijzetermijn	n.v.t.
	Dagelijks bestuur	n.v.t.
	Algemeen bestuur	04 november 2022

Integraal Transitieprogramma Dutch Fresh Port

Dutch Fresh Port

Connect to grow.

Dutch Fresh Port is een ijzersterke Europese draaischijf in de AGF. Het AGF-cluster heeft een aantal stevige uitdagingen, die worden aangepakt, passend bij de cultuur van ‘slimme doeners’. Met daadkracht, visie en ambitie, in verbinding met anderen en de omgeving.

De integrale aanpak van Dutch Fresh Port draagt bij aan de regionale doelen van de MRDH in de Strategische Agenda. Daarom vraagt Dutch Fresh Port ondersteuning en financiële bijdragen bij de realisatie van het programma.

Integraal Transitieprogramma Dutch Fresh Port

Inhoud

Samenvatting van het transitieprogramma 3

Deel 1 Vertrekpunt Dutch Fresh Port: wat hebben we en wat willen we? 5

1. De economische impact van Dutch Fresh Port 5

2. Visie en ambitie van Dutch Fresh Port.....7

Deel 2 Uitvoeringsprogramma: hoe komen we daar? 9

3. Integrale samenwerkingsagenda DFP - MRDH 9

4. Programmalijn A: verslogistiek en duurzame mobiliteit 11

5. Programmalijn B: Human Capital, kennis en innovatie.....15

6. Programmalijn C: Gebiedsontwikkeling, ketenmobiliteit en circulariteit.....17

8. De organisatie van Dutch Fresh Port 19

Bronnen 20

Bijlage 1: projectplan Digitalisering MobilityHUB (Alleen BCEV)

Bijlage 2: projectplan Campusontwikkeling (Alleen BCEV)

Bijlage 3: projectplan Dutch Fresh Port Werkt! - LLO (Alleen BCEV)

13 september (zon

Samenvatting van het transitieprogramma

Dutch Fresh Port
Dutch Fresh Port is de belangrijkste agrologistieke hotspot van Europa. Het versnetwerk van de Greenport West-Holland (GPWH) verbindt namelijk mainports, productie, bedrijventerreinen en steden regionaal, nationaal en met de wereld. De toegevoegde waarde van de Greenport als geheel is hoog. Het logistieke cluster Dutch Fresh Port in Barendrecht-Ridderkerk heeft een aantal stevige uitdagingen, die worden aangepakt in een integraal programma.

De regiogemeenten van de MRDH werken aan de hand van de Strategische Agenda (2020) aan het vernieuwen van de economie en het verbeteren van de bereikbaarheid. Met het integrale programma van Dutch Fresh Port wordt bijgedragen aan de volgende regionale doelen van de MRDH uit de Strategische Agenda (SA):

- stimuleren van innovatie en economische groei;
- verbeteren aansluiting onderwijs-arbeidsmarkt;
- ruimte om te werken;
- goede digitale connectiviteit;
- verbeteren bereikbaarheid toplocaties en banen;
- betrouwbaar op weg;
- versnellen van innovatie in mobiliteit; en
- minder CO2-uitstoot bij verkeer.[1]

In de BCEV van 12 oktober vraagt Dutch Fresh Port (via de gemeente Barendrecht) aan de MRDH financiële bijdragen voor de realisatie van 3 projecten in het programma, die bijdragen aan de doelen van Economisch vestigingsklimaat.

Verslogistiek en duurzame mobiliteit
De MRDH werkt in MoVe samen met de ministeries IenW en BZK, provincie Zuid-Holland, Den Haag en Rotterdam en de GPWH aan een gezamenlijk perspectief voor efficiëntere en schonere verslogistiek binnen en tussen de Mainport Rotterdam en de Greenport. Doelstellingen zijn een modal shift in containervervoer en reductie van C02 en NOx, door het introduceren van logistieke innovaties. Dat draagt bij aan de SA-doelen 'betrouwbaar op weg', 'versnellen van innovatie in mobiliteit' en 'minder CO2-uitstoot bij verkeer'.

Dutch Fresh Port werkt mee door de bargelijndienst (over water), de reeferhub (koelcontainers) en de initiatieven voor e-fuels. Ondersteuning van innovatie in de verslogistiek van Dutch Fresh Port loopt via MoVe en het BO-MIRT van eind 2022.

Het verbeteren van de ontsluiting van Dutch Fresh Port door het verbreden van de toerit A15 wordt door de MRDH en BAR als een mogelijke 'meekoppelkans' gezien bij de aanpak van de problematiek op de Van Brienenoordcorridor. Besluitvorming over de MIRT-verkenning Oeververbindingen regio Rotterdam en zo mogelijk de meekoppelkans is voorzien in BO MIRT najaar 2022.

Ketenmobiliteit
De gebiedsontwikkeling van de Stationstuinen in Barendrecht is een belangrijke impuls voor de transities van Dutch Fresh Port. Die ontwikkeling leidt ook tot extra aandacht voor een optimaal gebruik van het NS-station en de SA-doelstelling 'verbeteren van bereikbaarheid van banen'. MRDH bereidt een *Uitvoeringsprogramma Ketenmobiliteit op ov-knooppunten* voor als onderdeel van het Investeringsprogramma Vervoersautoriteit (IPVa). MRDH en de gemeente Barendrecht werken aan een startnotitie met knelpunten en oplossingsrichtingen voor ketenmobiliteit in het stationsgebied.

Digitalisering MobilityHUB Dutch Fresh Port
In de MobilityHUB worden verschillende mobiliteitsvormen en logistieke voorzieningen stapsgewijs bijeengebracht op één fysieke locatie in Dutch Fresh Port. Dat draagt bij aan de SA-aanpak voor het 'versnellen van innovatie in mobiliteit' en 'minder CO2-uitstoot bij verkeer'. Al aanwezig zijn een elektrisch laadpunt voor eigen elektrische vrachtwagens (op het terrein van Euser), een tijdelijke truckparking en faciliteiten voor start-ups en werkbijeenkomsten bij Berkman. Inmiddels is zicht op een nieuwe locatie voor definitieve en gezamenlijke vestiging, met de genoemde vulpunten en productie voor e-fuels (zoals waterstof) en de reeferhub, en andere voorzieningen. De MobilityHUB wordt een broedplaats voor innovatieve oplossingen op het gebied van

t/m 13 september (zonder bijlagen)

[1] De andere doelen van SA zijn: 'stimuleren van groen en recreatie als vestigingsfactor', 'meer regionale samenwerking bij de energietransitie', 'verbeteren kwaliteit en efficiency OV', 'verhogen verkeersveiligheid' en 'bereikbaarheid van woon- en werklocaties (verstedelijking)'.

duurzame mobiliteit, heeft een incubatorfunctie, en stimuleert zowel de mobiliteitstransitie als energietransitie.

De beoogde digitale innovaties zijn voor de technologische ontwikkeling in datasturing en de ruimte voor praktijktoepassing en impactmeting, gevolgd door een goede branding en positionering. De verslogistiek van Dutch Fresh Port is voor de Greenport een belangrijke verbindende schakel. Daarom moet ook de digitale verbinding van de Dutch Fresh Port optimaal zijn. Door het op elkaar aansluiten van informatie over reizigers, goederen en vervoersmiddelen kan de infrastructuur beter benut worden. Dat leidt tot meer veiligheid, comfort (serviceverlening) en lagere emissies. Een echte proeftuin heeft daarbij een cyclische aanpak. Steeds gaan de partners op zoek naar verbeterpunten en nieuwe locaties voor toepassing en opschaling. Dat alles draagt bij aan het SA-doel voor 'goede digitale connectiviteit'. Voor het project digitalisering van de MobilityHUB vraagt Barendrecht voor DFP bij de MRDH co-financiering van € 410.000 (50%). Besluitvorming daarover vindt plaats in de BCEV van 12 oktober 2022.

Campus verslogistiek Dutch Fresh Port

De MBO campus is een samenwerking tussen Lentiz, Albeda, DaVinci en Dutch Fresh Port. Het gaat een belangrijke rol spelen in het leer- en innovatie ecosysteem rond het thema verslogistiek in de regio. Dit draagt bij aan de SA-doelen 'stimuleren van innovatie en economische groei' en het 'verbeteren aansluiting onderwijs-arbeidsmarkt'. De bouwstenen van de campus zijn:

1. Een zichtbare campus voor talent creëren die vanaf 2023 per jaar 100 studenten opleidt voor arbeid in de verslogistiek. Daarvoor wordt een aantrekkelijke, interactieve en integrale leerlijn op locatie ontwikkeld. Daarnaast ook voor 200 nieuwkomers op de arbeidsmarkt het DFP-introductieprogramma aanbieden.
2. Aantrekken van 10 start-ups en 3 scale-ups innovators in de verslogistiek (in 2025) om de koppositie van DFP te versterken, waarvan de helft gevestigd op DFP.
3. In 2023 en 2024 samen met kennisinstellingen een kennis- en innovatieagenda opstellen met als doel het versterken van de kennispositie op het gebied van slimme verslogistiek, het stimuleren van technologische innovaties en het toewerken naar een internationale koppositie
4. De branding en positionering van de campus professionaliseren en een banenmarkt organiseren voor nieuwkomers bij DFP.

Voor het project campusontwikkeling vraagt Barendrecht voor DFP bij de MRDH co-financiering van €330.000 (50%). Besluitvorming daarover vindt plaats in de BCEV van 12 oktober 2022.

Leven lang ontwikkelen in Dutch Fresh Port Werkt!

Dutch Fresh Port Werkt! is een leven lang ontwikkelen-programma gericht op om- en bijscholen. Dat draagt bij aan het SA-doel 'verbeteren aansluiting onderwijs-arbeidsmarkt'. De bouwstenen van Dutch Fresh Port Werkt! zijn:

1. Opzetten van 2 ontwikkelstraten met een focus op skills gericht leren en werken, met een uitstroom van 150 kandidaten per jaar en vakwerkwedstrijden van Dutch Fresh Port.
2. Trainen van tenminste 15 medewerkers van AGF/logistieke bedrijven tot hybride leermeesters. Zij gaan begeleiders opleiden van de nieuwe instromers, gekoppeld aan de ontwikkelstraten.
3. Ontwikkelen van een AGF-paspoort door het organiseren van skills-werkplaatsen met werkgevers. Het paspoort legt startkwalificaties vast, maakt groeipaden naar vacatures duidelijk, uniformeert vaardigheden en wordt erkend door de AGF-sector. Het AGF-paspoort geeft ook aan hoe werknemers bepaalde skills kunnen verbeteren of aanleren door middel van kortdurende opleiding en scholing.
4. Dutch Fresh Port Werkt! zet ook in op branding en loketfunctie, voor een actievere werving van instromers.

Voor het project Dutch Fresh Port Werkt! vraagt Barendrecht voor DFP bij de MRDH co-financiering van € 220.000 (50%). Besluitvorming daarover vindt plaats in de BCEV van 12 oktober 2022.

Reststromenhub

De Reststromenhub is het centrale concept voor circulariteit op Dutch Fresh Port. Het is een digitale marktplaats tussen aanbieders (ontdoeners) en afnemers. Dat draagt bij aan het SA-doel 'stimuleren van innovatie'. Met budget vanuit de provincie Zuid-Holland worden de verschillende reststromen en verwaardings-mogelijkheden verkend. De MRDH heeft vanuit het programma Next Economy bedrijventerreinen hiervoor in juli een kennisvoucher beschikbaar gesteld.

De ruimtelijke ontwikkeling en uitbreiding van de Dutch Fresh Port op De Stationstuinen en Nieuw Reijerwaard draagt bij aan de SA-doelstelling 'ruimte om te werken'.

Bijlagen

t.b.v. 13 september (zonder bijlagen)

In de projectplannen van de MobilityHUB, de DFP-campus en Dutch Fresh Port Werkt! zijn de doelen, bouwstenen en beoogde resultaten toegelicht. Daarbij zijn ook planning, budget, financiering en organisatie/governance uitgewerkt, en ook de benodigde Letters of Intent en Support toegevoegd.

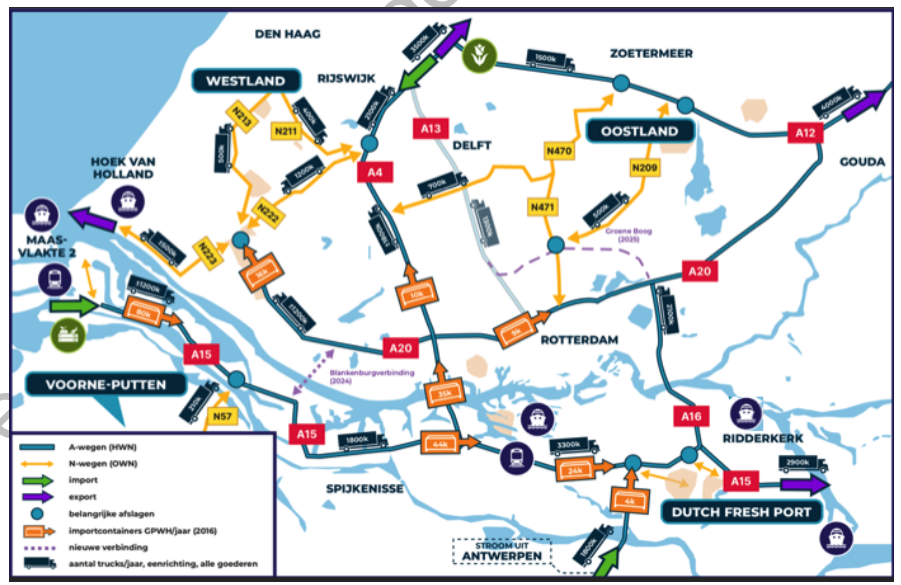
Deel 1 Vertrekpunt Dutch Fresh Port: wat hebben we en wat willen we?

1. De economische impact van Dutch Fresh Port

Dutch Fresh Port: de belangrijkste agrologistieke hotspot van Europa
Deze agro logistieke hotspot is de belangrijkste en grootste draaischijf in Europa voor de import en export van groente en fruit. Het bestaat nu uit zo'n 100 AGF (gerelateerde) bedrijven, goed voor zo'n 4.000 arbeidsplaatsen, en is nog groeiende. Dutch Fresh Port is het grootste van de vier agrologistieke clusters binnen de Greenport West-Holland.

Samenwerkingsverband Dutch Fresh Port
Dutch Fresh Port is een samenwerkingsverband van de gemeenten Barendrecht, Ridderkerk en Rotterdam, de Provincie Zuid-Holland en het betrokken bedrijfsleven, vertegenwoordigd door de Vereniging Barendrechtse Ondernemers (VBO Fresh Port).[2]

Dutch Fresh Port is de clustering van de bedrijventerreinen Barendrecht-Oost, Verenambacht en Nieuw Reijerwaard binnen de gemeentegrenzen van Barendrecht en Ridderkerk. De ligging tussen de havens van Rotterdam en Antwerpen, de productielocaties van de Greenport West-Holland en het Europese achterland maakt Dutch Fresh Port de ideale vestigingsplek voor agrologistieke bedrijvigheid.

[2] De gemeenten Barendrecht, Ridderkerk en Rotterdam zijn ook verenigd in de Gemeenschappelijke Regeling Nieuw Reijerwaard (2012).

Clusterkracht verseconomie
Voor het cluster verseconomie is snelheid, betrouwbaarheid en bereikbaarheid cruciaal. De fysieke nabijheid van de Rotterdamse haven, AGF productielocaties, dienstverlening aan de in- en exportstromen, goed opgeleid personeel en een constructieve publieke sector zijn van groot belang. Hierdoor is dit cluster in staat om “samen sterk te staan” en te beantwoorden aan maatschappelijke uitdagingen zoals verduurzaming, zero emissie vervoer en circulaire economie.

- Na de VS is Nederland het grootste exportland van agrofood ter wereld.
- De Greenport West-Holland is het tweede economische cluster van Nederland, met een toegevoegde waarde van € 12 miljard (direct + indirect).
- Dutch Fresh Port is een onmisbare schakel in die Greenport West-Holland.
- Veel van de regionale productie uit de glastuinbouwclusters in Westland en Oostland wordt in Dutch Fresh Port verwerkt en verpakt en vervolgens geëxporteerd naar zo’n 50 Europese landen.
- Van de landelijke Top 50 agro & food-bedrijven is ongeveer 70% gevestigd op Dutch Fresh Port.
- Dutch Fresh Port heeft een dominante positie in de Nederlandse retail (>25%) en een belangrijke positie in de internationale handelsketen.
- De wereldwijde import van groenten en fruit naar DFP genereert een stabiele groei van reeferoverslag in de Rotterdamse haven.
- Het aanwezige arbeidspotentieel in de Metropoolregio Rotterdam Den Haag is een pluspunt voor veel bedrijven.

Dutch Fresh Port is onderdeel van Greenport West-Holland
Het logistieke versnetwerk van de Greenport West-Holland (GPWH) verbindt mainports, productie, bedrijventerreinen en steden regionaal, nationaal en met de wereld. Het ‘geheim’ van de Greenport West-Holland is dat een grote versimportstroom wordt verrijkt met lokale teelt en wordt verwerkt tot hoogwaardige eindproducten, met name voor (export)retail.

De lokale teelt is zeer hoogwaardig en effectief en kent veel expertise (vakmanschap) en innovatie in teelt en technologie. Daarmee is de verssector een high-tech maakindustrie die plaatsgebonden is aan de GPWH regio en het greenport-ecosysteem.

De toegevoegde waarde is hoog doordat er veel handelingen worden verricht, variërend van importprocessen (controle, keuring, douane), verpakken, rijpen en verwerken tot het geconditioneerd vervoeren.

economische clusters	toegev. waarde[3]	arbeidsplaatsen
Mainport Rotterdam	€ 45 miljard	350.000 fte
Greenport West-Holland	€ 12 miljard	75.000 fte
- productie tuinbouw	*€ 2 miljard*	en 10.000 bedrijven
- zaden & materialen	*€ 2 miljard*	
- techn. toeleveranciers	*€ 2 miljard*	
- verslogistiek (incl haven)	*€ 6 miljard*	
Schiphol	€ 10 miljard	90.000 fte

– 18 septem… onder bijlage)

[3] Cijfers over Mainport: Erasmus Universiteit Rotterdam 2018, Schiphol: Decisio 2019, GPWH: GPWH (indirect) en BCI (direct)

2. Visie en ambitie van Dutch Fresh Port

Huidige uitdagingen
Dutch Fresh Port zorgt sinds 2015 voor een optimale ontwikkeling van het agrologistieke cluster. De primaire aandachtsgebieden waren bereikbaarheid en bestuurbaarheid. Daar zijn inmiddels belangrijke opgaves voor het AGF-cluster aan toegevoegd op het gebied van kennis en innovatie, passend opgeleid personeel, verduurzaming en leefbaarheid. Het economische belang van de agrologistiek voor de lokale, provinciale en Nederlandse economie vraagt namelijk om een optimale en integrale ontwikkeling.

Actuele ruimtelijke aanjagers daarbij zijn:

- De ontwikkeling van Dutch Fresh Port tot toonaangevend cluster van AGF-bedrijven vereist een betere interne ontsluiting en aansluiting op het logistieke internationale versnetwerk.
- In 2019 is de voorbereiding gestart van woningbouwontwikkeling op Barendrecht-Oost. In de Stationstuinen is functiemenging van wonen en werken belangrijk. Dit vraagt een goede inpassing in Dutch Fresh Port.
- Barendrecht-Oost en Verenambacht krijgen een revitaliseringsopgave, Nieuw Reijerwaard is een uitleg gebied. Beide ontwikkelingen vragen om een balans tussen bedrijvigheid en leefbaarheid.

Missie en toekomstbeelden
Onderzoeken naar clusterkracht en innovatie laten zien dat verdienvermogen, werkgelegenheid en kennisecosysteem van het cluster nog veel groeipotentie hebben (Birch, oktober 2021) (Buck Consultants, Impuls- en samenwerkingsagenda Campussen Zuid-Holland, november 2021). Om dat te bereiken is een aantal toekomstbeelden geschetst. Daarbij is de missie van Dutch Fresh Port op de langere termijn: Dutch Fresh Port blijft de slimste en meest duurzame en gezonde agrologistieke leverancier van Europa.

Toekomstbeeld 1: optimale bereikbaarheid (lokaal en in de regio)
Hoewel bereikbaarheid en betrouwbaarheid essentieel zijn in de logistieke sector, zijn er meerdere infrastructurele knelpunten. Grote inkomende en uitgaande handelsstromen leggen een grote druk op het regionale verkeersnetwerk. Dat geldt zowel binnen Dutch Fresh Port als voor de ontsluitende (snel)wegen. Het uitwerken van oplossingen vereist afstemming tussen de partners van Dutch Fresh Port en een sterke lobby richting het Rijk.

Toekomstbeeld 2: MobilityHUB Dutch Fresh Port
Verslogistiek heeft een duidelijke opgave in het reduceren van de CO_2 footprint in de keten. Duurzame en slimme mobiliteit zorgen voor minder verkeersbewegingen en schoner vervoer. De MobilityHUB van Dutch Fresh Port wordt een broedplaats voor nieuwe slimme logistiek. Daar wordt getest op nieuwe concepten, planning, aansturing, voertuigen en brandstoffen, zoals een transitiepunt naar Zero-Emission distributie. Op deze manier kunnen de agrologistieke bedrijven de overstap maken naar schone logistiek. Mogelijk leidt dit op termijn tot een dekkend netwerk van e-fuels in de Greenport langs toe- en afvoerende stromen (opschaling).

Toekomstbeeld 3: (Kennis)magneet voor arbeid in verslogistiek
Bundeling van bedrijvigheid, onderwijs en kennis in een campus leidt tot leiderschap in innovatie, een beter startup klimaat en behoud van talent. Verslogistiek wordt een high-tech wetenschap, het campus- en innovatiedistrict trekt talent aan om de mismatch op de arbeidsmarkt aan te pakken en het ondernemerschap in het ecosysteem te versterken (Birch, oktober 2021).

Toekomstbeeld 4: DFP is een energie-producerende en circulaire hub
In de Dutch Fresh Port wordt veel energie gebruikt, maar potentieel nog meer opgewekt. Er is veel restwarmte 'over'. Het cluster kan als energieleverancier een bijdrage leveren aan de stedelijke omgeving met grote diversiteit in vraag (warmte, elektriciteit en koeling). Door het tegengaan van verspilling in de keten en verwaarden van reststromen, wordt Dutch Fresh Port het meest circulaire AGF-cluster ter wereld.

Deze toekomstbeelden staan hierna uitgewerkt in meer concrete doelstellingen en activiteiten.

15 september (zonder bijlagen)

De ambities van 2030

De missie en de toekomstbeelden van Dutch Fresh Port komen samen in de volgende ambities:

A: Groei door uitbreiding[4]

Met de uitgifte van Nieuw Reijerwaard aan AGF-bedrijven[5] is de verwachte 'natuurlijke' groei tot 2030:

1. naar 230 hectare (96 hectare extra);
2. werkgelegenheid in AGF van 4.000 naar ruim 7.000;
3. omzet van € 6 miljard naar circa € 8 miljard.

B: Extra ambitie[6]

Het integrale transitieprogramma voegt daar ambities aan toe, passend bij de impact en potentie van de verseconomie.

1. Het aantal banen in Dutch Fresh Port stijgt van 4.000 nu naar 8.000 in 2030 (dus 1.000 banen meer dan de verwachte natuurlijke groei naar 7.000)
2. De toegevoegde waarde van het cluster neemt extra toe met € 500 miljoen (meervoudig ruimtegebruik, verbeterde betrouwbaarheid en bereikbaarheid, campusfuncties, reststromenhub, startups, dienstverlening dichtbij).
3. Een talent center (DFP Werkt!), is de plek voor het opleiden, omscholen van de agrologistiek. DFP zet in op het realiseren van 1/3 van de ambitie van het regionale Human Capital akkoord Greenport West-Holland.[7]
4. De MobilityHUB zorgt voor 55% CO_2 en stikstof reductie van het vervoer in 2030 door het aanbieden van nieuwe vormen van duurzame mobiliteit (reeferhub, elektrisch, waterstof, MaaS, AVLM).
5. Bijdrage aan de mobiliteitstransitie: 15% minder wegvervoer in de spitsen o.a. door nieuwe modaliteiten (inzet binnenvaart, reeferhub etc.)
6. Een regionaal innovatiedistrict in verslogistiek gebaseerd op deelname van de Hogeschool van Rotterdam, Erasmus Universiteit en een mbo-campus op de locatie.

Voor de realisatie van deze ambities vraagt Dutch Fresh Port de MRDH om ondersteuning. Daarvoor is een programma opgesteld van brede integrale ontwikkeling van het gebied, inclusief het versterken van levenlangontwikkelen, campusontwikkeling, digitale innovatie en verbeterde (economische) verstigings-voorwaarden. De infrastructurele vraagstukken liggen bij MoVe/MIRT.

De ondersteuning van Dutch Fresh Port past in de ambities van de Strategische Agenda van de MRDH.

Ambities van de MRDH

De regio groeit, maar de arbeidsmarkt kent nu al een mismatch van vraag en aanbod. De MRDH verbetert de aansluiting tussen onderwijs en de arbeidsmarkt, versterkt het mkb en stimuleert innovatie die nodig is om arbeidsproductiviteit te verhogen. Omdat ook in de Greenport de arbeidsmarkt fors knelt wordt hier ingezet op het versterken van de sector. Het doel is dat meer mensen in de regio de juiste vaardigheden hebben voor de banen van morgen. De extra arbeidsplaatsen en productiviteit die dat oplevert dragen bij aan de ambitie van 1 tot 2% extra regionale economische groei.

t/m 13 september (zonder bijlage!)

[4] Streefcijfers worden nader onderzocht en onderbouwd.

[5] In de uitgifte mag maximaal 10 procent branchevreemd zijn.

[6] Streefcijfers worden nader onderzocht en onderbouwd.

[7] De doelstellingen van de Greenport staan in het hoofdstuk over Human Capital en LevenLangOntwikkelen

Deel 2 Uitvoeringsprogramma: hoe komen we daar?

3. Integrale samenwerkingsagenda DFP - MRDH

Dutch Fresh Port zet met een integraal programma de genoemde logistieke, economische en maatschappelijke transities in beweging, in samenhang met ruimtelijke ontwikkelingen. Voor dat programma worden roadmaps uitgewerkt, wordt samengewerkt met diverse private en publieke partners in de regio, en de noodzakelijke *governance* opgezet.

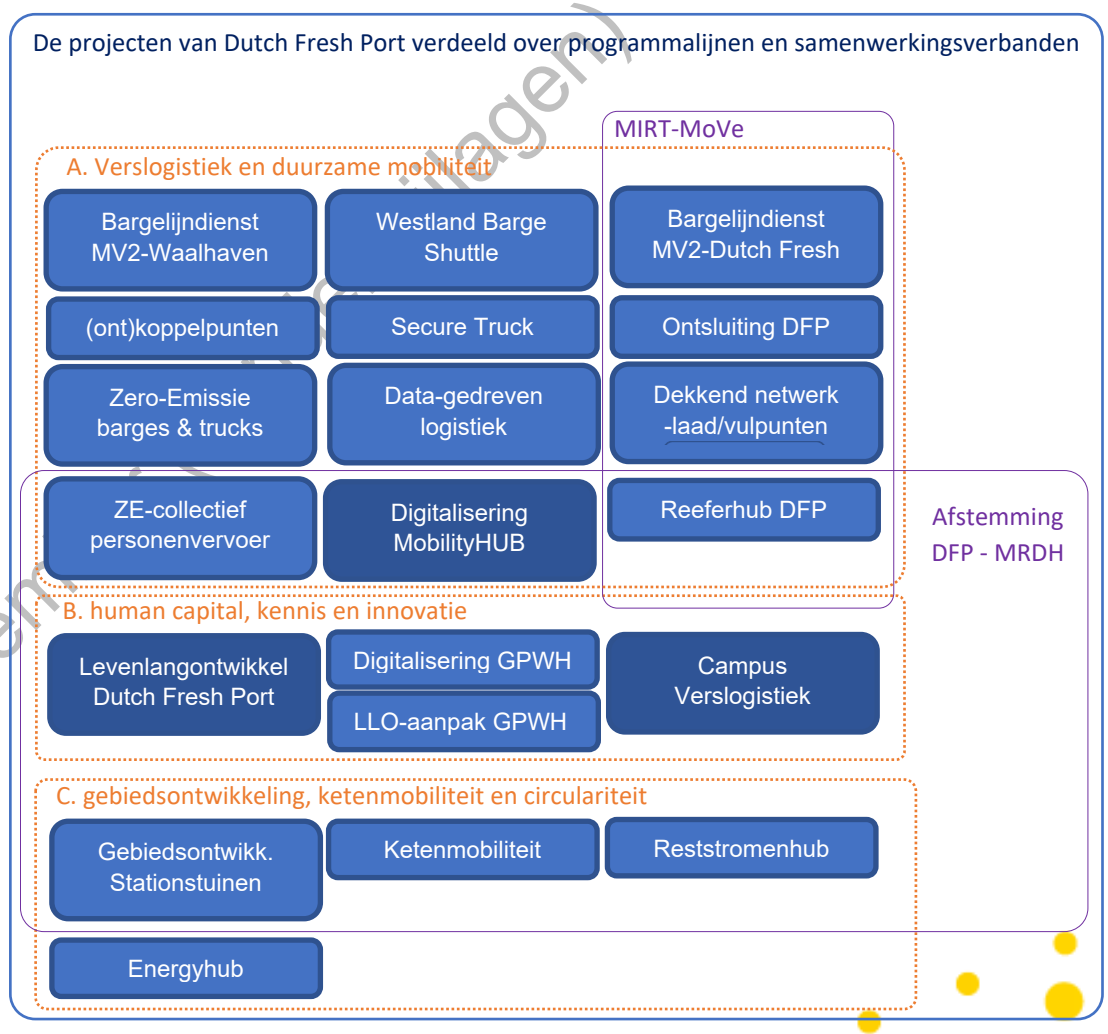
Daarbij wordt samengewerkt met partners in het gebied, maar zeker ook met partners daarbuiten. Deze agenda richt zich op de raakvlakken met de Metropoolregio Rotterdam Den Haag (MRDH). De doelstellingen van Dutch Fresh Port komen op enkele projecten overeen met die van de MRDH. Deels omdat de MRDH een belangrijke partner is in de samenwerking tussen Rijk en regio in het Meerjarenprogramma Infrastructuur, Ruimte en Transport (MIRT). En deels omdat de MRDH projecten financieel ondersteunt vanuit de Vervoersautoriteit of van Economisch Vestigingsklimaat.

Hiernaast in overzicht de relevante projecten van Dutch Fresh Port, onderverdeeld in 3 programmalijnen.

A. Verslogistiek en duurzame mobiliteit
B. Human Capital, kennis en innovatie
C. Gebiedsontwikkeling, ketenmobiliteit en circulariteit.

Daarbij is ook zichtbaar voor welke projecten Dutch Fresh Port ondersteuning vraagt bij het MIRT. Voor de projecten in donkerblauw wordt co-financiering aangevraagd bij de Vervoersautoriteit of Economisch Vestigingsklimaat en/of beleidsmatige ondersteuning.

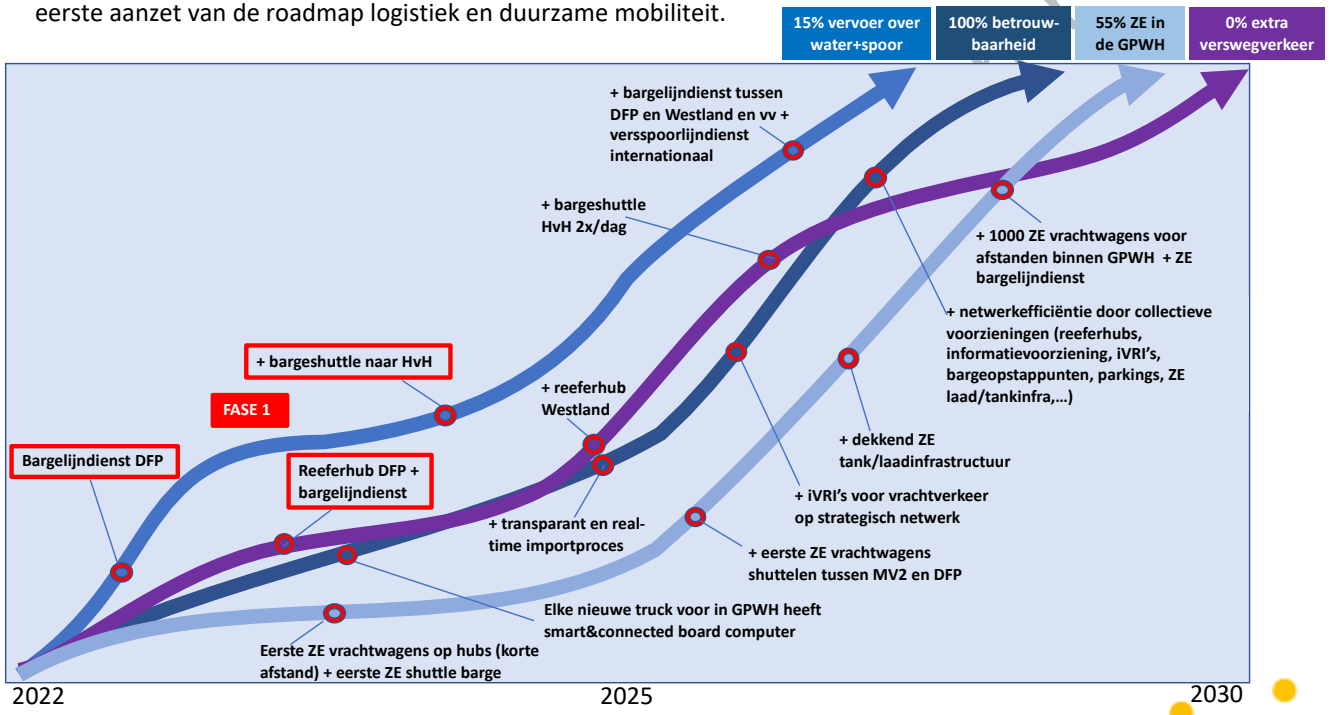
Hierna worden de programmalijnen inhoudelijk toegelicht. Daarbij zijn ambities en inzet van Dutch Fresh Port uitgewerkt, evenals de hulpvragen aan de MRDH.

Roadmap van Dutch Fresh Port

Een reguliere programma-aanpak omschrijft deelprojecten met budget, planning en verantwoordelijkheden. Een roadmap past beter bij een innovatief programma waarbij de weg naar het doel nog niet precies duidelijk is. De roadmap toont de samenhang van acties en initiatieven en zet deze in de tijd, inclusief de risico's. Daarbij zijn op voorhand nog niet alle deelprojecten bekend. Omdat de roadmap wél inzicht geeft in rollen, taken en verantwoordelijkheden is het een constructief element in het bouwen van een community. Daarbij wordt ook nagedacht over wie er baat heeft het succes van de ander. In *value cases* worden private en maatschappelijke belangen gewaardeerd. De roadmap is een toetsingskader en inspiratiebron voor nieuwe initiatieven, door de verbinding tussen korte- en langetermijnactiviteiten te laten zien én tussen kleine en grote schaal.

In de komende periode worden de activiteiten die nodig zijn voor het doorontwikkelen van Dutch Fresh Port verwerkt in een roadmap. Hierbij vast een eerste aanzet van de roadmap logistiek en duurzame mobiliteit.

(zonder bijlagen)

4. Programmalijn A: verslogistiek en duurzame mobiliteit

Verslogistiek is de uitwisseling van bewerkte en onbewerkte groenten en fruit en de benodigde hulp- en uitgangsmaterialen tussen producent en consument. Het gaat daarbij om (inter)nationale handel, retaildistributie, collectievervoer, retour- en afvalstromen op multimodale distributiecentra, keuring- en inspectiepunten, consolidatie-, ontkoppel- en overslagpunten.

Bereikbaarheidsprogramma Mobiliteit & Verstedelijking (MoVe)
MoVe is een gebiedsgericht bereikbaarheidsprogramma (sinds 2018) van de ministeries IenW en BZK, MRDH, provincie Zuid-Holland, Den Haag en Rotterdam. Het programma werkt met drie programmalijnen (Metropolitaan OV -Verstedelijking, Logistiek in & om de Stad, en Slimme netwerken). Daarvoor worden gebiedsgerichte onderzoeken uitgevoerd. Dat zijn nu de MIRT-verkenningen CID-Binckhorst, Oeververbindingen Rotterdam, aanpak Bereikbaarheid Voorne Putten en Haven Rotterdam en de gebiedsuitwerking Westland.

Ontwikkelagenda Verslogistiek MoVe
Samen met Greenport West-Holland (GPWH) wordt door MoVe ook een gezamenlijk perspectief ontwikkeld voor efficiëntere en schonere verslogistiek binnen en tussen de Mainport Rotterdam en de Greenport West-Holland. (Move, PZH en GPWH, januari 2022) (MoVe, PZH en GPWH, augustus 2022). Zo'n 15 tot 20 procent van het wegvrachtvervoer bestaat namelijk uit transportbewegingen van de verslogistiek. Dat zijn grotendeels korte, hoogfrequente ritten, zoals collectievervoer (van kwekers naar handelshuizen en veiling) en het vervoer tussen haven en bedrijventerreinen. Die reisafstand is typisch 10 tot 50 kilometer, waarbij betrouwbaarheid en snelheid zeer belangrijk zijn voor de bederfelijke waar. Buiten de regio gaat het over achterlandvervoer over met name de Goederenvervoercorridors (GVC). Hiermee is de GPWH dé verbindende schakel tussen de Port of Rotterdam en het achterland.
Omdat de verslogistiek ook een grote bijdrage levert aan emissies en congestie, is de aanpak ook relevant. Wat goed is voor de sector verslogistiek (privaat) is goed voor de duurzame en bereikbare regio (publiek).

Doel van de Ontwikkelagenda Verslogistiek MoVe is in 2026:
1. 10 procent modal shift (aantallen containers/reefers) t.o.v. 2022;
2. 0 extra vers-trucks in de spitsen t.o.v. 2022 ondanks de groei;
3. 35 procent reductie CO2 en NOx t.o.v. 2015 door verslogistiek;
4. hele keten kan 100 procent geïnformeerd zijn over importproces.

Bestuurlijk Overleg MIRT (Rijk-regio)
De Ontwikkelagenda Verslogistiek MoVe (Greenport als geheel) omvat diverse projecten gericht op modal shift, slimme logistieke hubs, zero emissie en de bereikbaarheid van Dutch Fresh Port. In het najaarsoverleg
Aan het Bestuurlijk Overleg Rijk-regio van het Meerjarenprogramma Infrastructuur, Ruimte en Transport (BO-MIRT-oktober 2022) wordt door MoVe instemming gevraagd voor een aantal (vervolg)onderzoeken ter verbetering en verduurzaming van de verslogistiek in de gehele Greenport West-Holland.

Bargelijndienst Maasvlakte/Dutch Fresh Port
De vaarlijndienst Rotterdam Corridor haalt jaarlijks 60.000 trucks van de weg, waarmee jaarlijks 3 ton CO_2 minder wordt uitgestoten op het traject Port of Rotterdam (deepsea terminals) en de Waalhaven. De lijndienst Rotterdam Corridor laat zien dat het mogelijk is om goederenvervoer via de binnenvaart te realiseren op relatief korte afstand (40 km), met behoud van een betrouwbare en snelle afwikkeling. Dutch Fresh Port kan grote volumes leveren om 'fixed windows' af te spreken, maar de echte modal shift is afhankelijk van een lijndienst is met vaste afvaartmomenten. Voor die aanloopkosten tot aan kritische massa (=business case) wordt subsidie aangevraagd via MoVe. In het BO-MIRT van eind 2022 wordt besloten over deelname en realisatie aan de joint corridor.

Reeferhub Dutch Fresh Port
De groei van Dutch Fresh Port leidt tot nog meer koelcontainers (reefers) op de A15, waar al veel congestie is. Ook de woningbouw in het gebied leidt tot extra drukte. Dutch Fresh Port wil daarom meer nachtdistributie van (koel)containers, naar een veilige parking. Op de Secure Truck Parking kunnen 20 reefers geparkeerd en gekoeld kunnen worden.

– 13 september (zonder bijlagen)

Dekkend netwerk laad/vulpunten
Door de korte ritten tussen de hubs is zero emission vrachtvervoer kansrijk voor verslogistiek, mits het aanbieden van een e-fuels nutsvoorziening wordt gecombineerd met e-zones in stedelijk gebied en betere betrouwbaarheid. Dat drukt de Total Costs of Ownership. Daarbij kan worden gestart met korte ritten tussen de hubs (< 5 km enkele rit), gevolgd door ritten tussen de hubs en stedelijk gebied (< 20 km), en uiteindelijk tussen Maasvlakte 2 en bedrijventerreinen (<50 km). Coördinatie met (reefer)hubs is van groot belang, evenals de komst van zero emission voertuigen door de transporteurs. Aan het BO-MIRT wordt gevraagd om opdracht voor onderzoek naar een dekkend netwerk van vul/laadpunten verslogistiek.

Interne en externe ontsluiting Dutch Fresh Port
Een verbetering van interne en externe ontsluiting is belangrijk om de groei van inwoners in de regio en op bedrijventerrein Nieuw Reijerwaard verantwoord en toekomstbestendig te kunnen afwikkelen. De leefbaarheid mag niet (verder) worden aangetast door de uitbreiding van de bedrijfsactiviteiten en bijbehorende vervoersbewegingen.

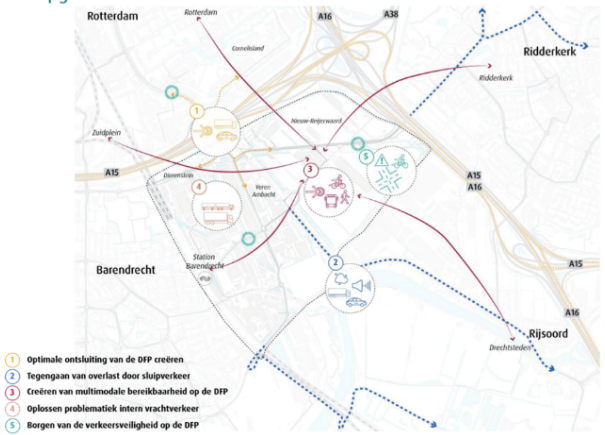
MIRT-verkenning Oeververbindingen
Om Rotterdam en de regio in de toekomst bereikbaar te houden wordt gezamenlijk onderzoek gedaan naar verbeteringen in oeververbindingen, openbaar vervoer, de A16 - Van Brienenoordcorridor en de Algeracorridor. In de deelstudie A16 Van Brienenoordcorridor wordt gekeken naar 3 kansrijke oplossingsrichtingen door het optimaliseren en toevoegen van capaciteit, het omleiden van kritische verkeersstromen en het samenvoegen van rijbanen. Het verbeteren van de ontsluiting van Dutch Fresh Port door het verbreden van de toerit A15/weefvak wordt door de MRDH/BAR als een 'meekoppelkans' gezien bij de aanpak van de problematiek op de Van Brienenoordcorridor. Voor de MIRT-verkenning Oeververbindingen regio Rotterdam en zo mogelijk de meekoppelkans is besluitvorming voorzien in BO MIRT najaar 2022.

Dutch Fresh Port wil:
Een MoVe gebiedsprogramma Dutch Fresh Port ter versterking van verseconomie in de Greenport West-Holland.

Dutch Fresh Port doet:
De actieve ontwikkelstrategie van het verscluster biedt sectorspecifieke voorzieningen, levert grote bijdragen aan de bestaande programma's van MoVe, en ontwikkelt eigen initiatieven in verslogistiek en -economie.
Dutch Fresh Port vraagt aan de MRDH:
Ondersteuning van de meekoppelkans 'verbreden toerit A15/weefvak' in het BO-MIRT najaar 2022, en standpuntbepaling over de ontwikkeling van Reeferhub en bargelijndienst in het MoVe-traject.

Mobiliteitsagenda Dutch Fresh Port
Naast de samenwerking in MoVe en MIRT is bereikbaarheid sowieso één van de belangrijkste vestigingsvoorwaarden voor inwoners (woon-werk verkeer, openbaar vervoer, auto en fiets) én bedrijven (werknemers en logistiek). De vele knelpunten hebben negatieve impact op de regionale leefbaarheid, congestieproblematiek en verkeersveiligheid. De Mobiliteitsagenda (Goudappel) bevat maatregelen voor de komende jaren om Dutch Fresh Port multimodaal bereikbaar te houden, als antwoord op de belangrijkste mobiliteitsopgaven.

De opgaven:

Figuur 2. De opgaven van de DFP

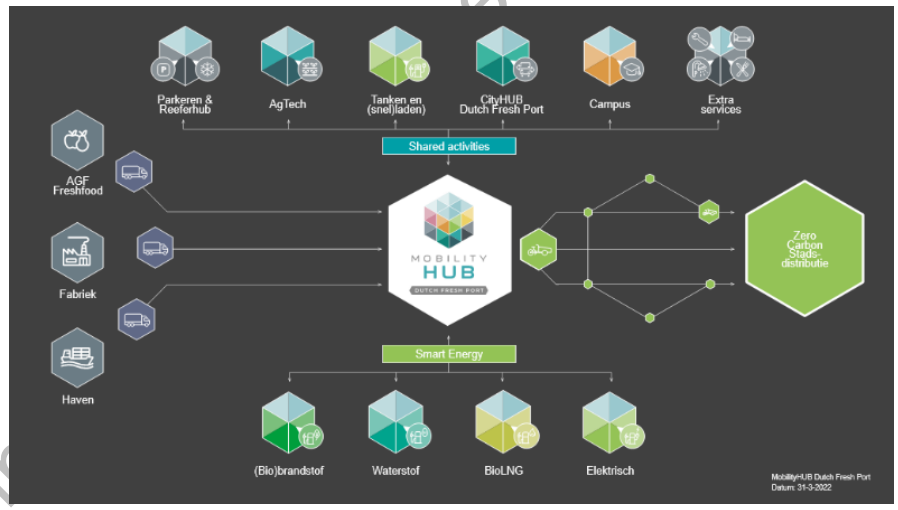
t/m 19 september (zonder bijlagen)

MobilityHUB Dutch Fresh Port
De MobilityHUB is een consortium van Berkman Energy Services, Koninklijke Euser Transport en Flier Systems. Daarbij worden verschillende mobiliteit-svormen en logistieke voorzieningen stapsgewijs bijeengebracht op één fysieke locatie. Al aanwezig in Dutch Fresh Port zijn een elektrisch laadpunt voor eigen electrische vrachtwagens (op het terrein van Euser), een tijdelijke truckparking en faciliteiten voor start-ups en werkbijeenkomsten bij Berkman. Inmiddels is zicht op een nieuwe locatie voor definitieve en gezamenlijke vestiging, met de genoemde vulpunten en productie voor e-fuels (zoals waterstof) en de reeferhub. Aanvullend worden de mogelijkheden verkend voor een lokale power plant (smart grids, elektrolyser), voorzieningen voor vrachtwagenchauffeurs (sanitair, rust/slaapplekken, restaurant, klein onderhoud, truckwasplaats,…), een AGF distributiecentrum, stadslogistiek, deelmobiliteit/MaaS personenvervoer en collectief personeelsvervoer.

De MobilityHUB ontstaat vanuit het belang van duurzame mobiliteit voor Dutch Fresh Port. De hub wordt een broedplaats voor innovatieve oplossingen op het gebied van duurzame mobiliteit, heeft een incubatorfunctie, en stimuleert zowel de mobiliteitstransitie als energietransitie.

De beoogde resultaten eind 2026:
Inzake duurzame mobiliteit
- een groot aantal genoemde fysieke voorzieningen is operationeel op één locatie;
- de MobilityHUB voorzieningen (logistiek, energie en personenmobiliteit) zijn digitaal ontsloten naar alle bedrijven en werknemers op DFP;
- 15% van de ritten uit spits (t.o.v. 2022) en 35% CO2 en NOx reductie (t.o.v. 2015);
- voor iedere reiziger is de carbon footprint van reizen inzichtelijk en alternatieven;
- alle overschotten aan lokale duurzaam opgewekte elektriciteit worden gebruikt als e-fuels voor zero-emission vervoer;

inzake economisch vestigingsklimaat:
- betere vestigingsvoorwaarden door verhoogde betrouwbaarheid en bereikbaarheid, professionele digitalisering, verhoogde veiligheid van het logistieke (import) proces, beter vervoer voor personeel (goed werkgeverschap), betrouwbare energievoorziening en lokale verkrijgbaarheid e-fuels;
- regionale toegang tot het netwerk en kennisdeling over leerervaringen. Deelname van start-ups en onderzoek(ers) voor het aanjagen en toepassen van R&D en het verspreiden van de resultaten.

Duurzaam fietsforenzen
Een aantrekkelijk netwerk van directe fietsroutes stimuleert forenzen die nu voor korte afstanden nog de auto pakken. Meer fietsers betekent minder congestie en meer ruimte voor vrachtwagens. Met de nieuwe fietsroute F15 IJsselmonde komt Dutch Fresh Port op fietsafstand van Ridderkerk, Barendrecht, Albrandswaard, Rotterdam-Zuid, Hendrik-Ido Ambacht en Zwijndrecht. De MRDH is partner in de Schaalsprong Fiets en het Nationaal Toekomstbeeld Fiets. Dutch Fresh Port kan hier bijdrage aan leveren met gerichte werkgeversaanpak. Zuid-Holland Bereikbaar kan ondersteunen bij deze mobiliteitstransitie.

Digitalisering MobilityHUB Dutch Fresh Port

Het programma digitalisering MobilityHUB Dutch Fresh Port' betreft een proeftuin (Living lab) om het aanbod aan voorzieningen (zoals tank/laadpunten voor duurzame brandstoffen, truck parking, reefer hub, deelmobiliteit) slimmer en innovatiever te gebruiken middels digitalisering. In de proeftuin zullen de bedrijven actiegericht onderzoeken ('Learning by Doing'). Digitalisering vormt zo een middel om de bereikbaarheid en betrouwbaarheid van Dutch Fresh Port te verbeteren, zodat het vestigingsklimaat voor ondernemers, omwonenden en personeel verbeterd wordt. In het programma staat de gebruiker centraal. Dat zijn zowel de bedrijven en overheden die baat hebben en verantwoordelijk zijn voor een toekomstbestendig, bereikbaar en duurzaam logistiek netwerk, alsook werknemers op Dutch Fresh Port.

Om over te stappen op een slimmer mobiliteitssysteem is kritische massa nodig. Juist in de haalbaarheidsfase van nieuwe concepten moeten de koplopers van Dutch Fresh Port ruimte bieden voor experimenten, pilots en proeftuinen. Daarna kunnen ook de andere 100 AGF-bedrijven meedoen. Digitalisering is belangrijk om die opschaling te versnellen tegen minder dan lineaire kosten. Het living lab laat door data zien dat projecten werken en dat de business case achter een nieuw concept klopt. De proeftuin is dus gericht op het genereren van voldoende kritische massa om de stap te zetten naar een ander 'systeem'.

De beoogde digitale innovaties zijn gericht op logistiek, personenmobiliteit en energie, en daarvoor is technologische ontwikkeling in datasturing nodig en ruimte voor praktijktoepassing en impactmeting, gevolgd door een goede branding en positionering. De verslogistiek van Dutch Fresh Port is voor de Greenport een belangrijke verbindende schakel. Daarom moet ook de digitale verbinding van de Dutch Fresh Port optimaal zijn. Door het op elkaar aansluiten van informatie over reizigers, goederen en vervoersmiddelen kan de infrastructuur beter benut worden. Dat leidt tot meer veiligheid, comfort (serviceverlening) en lagere emissies. Een echte proeftuin heeft daarbij een cyclische aanpak. Steeds gaan de partners op zoek naar verbeterpunten en nieuwe locaties voor toepassing en opschaling.

Het testen en opschalen van laad- en vulpunten van alternatieve brandstoffen (e-fuels) en het netwerk van reeferhubs is belangrijk omdat er veel transport binnen de Greenport West-Holland en richting de haven en het achterland plaatsvindt en vrachtwagens op meerdere plekken moeten kunnen laden/tanken. Het opdoen van ervaring in de MobilityHUB Dutch Fresh Port is een testcase voor verdere uitrol en opschaling naar andere MRDH gemeenten.

In bijgevoegde projectplan zijn de doelen en deelprojecten toegelicht. Daarbij zijn ook planning, budget, financiering en organisatie uitgewerkt.

Dutch Fresh Port wil:
Zich ontwikkelen als proeftuin voor digitale/datagestuurde innovatie en toepassing van duurzame mobiliteit.
Dutch Fresh Port doet:
Het realiseren van een gedigitaliseerde MobilityHUB op Nieuw Reijerwaard met onder meer snelladers en een waterstofvulpunt.
Dutch Fresh Port vraagt de MRDH:
Bijdrage in de digitalisering van de MobilityHUB proeftuin van € 410.000 als co-financiering (50%).

Digitaliseringsprogramma Greenport West Holland
Digitalisering in de tuinbouw is van groot belang om de concurrentiepositie van de Nederlandse tuinbouw in de wereld te bestendigen. Inspelen op de (internationale) marktvraag wordt steeds belangrijker. Digitalisering kan de transitie van aanbod-gedreven naar vraag-gestuurde productie versnellen. Uit een eerdere verkenning is gebleken dat er een mismatch is tussen aanbieders van digitaliseringstechnologieën en de gebruikers die deze technologieën moeten inzetten in hun bedrijfsvoering. Veel potentiële gebruikers zijn onbewust van de mogelijkheden en potentie, en daardoor niet in staat om de goede vragen te stellen aan de aanbieders.

De MRDH ondersteunt het digitaliseringsprogramma van de Greenport West Holland, en daarmee ook de tuinbouwketen van Dutch Fresh Port.

t.b.v. 13 september (Zonder bijlagen)

5. Programmalijn B: Human Capital, kennis en innovatie

Campus verslogistiek
Dutch Fresh Port speelt een sterke rol in de internationale handel, maar heeft geen leidende positie in de innovatie van verslogistiek. En dat terwijl de sector voor grote uitdagingen staat zoals het duurzamer gebruik van grondstoffen en het tegengaan van verspilling in de keten. Daarom gaat Dutch Fresh Port haar kennispositie versterken, en verschuift de focus steeds meer van grootschalige import en export naar slimme en toekomstbestendige verslogistiek, gezonde voeding en het gebruik van reststromen.

Eerder onderzoek naar de kansrijkheid van een campus op Dutch Fresh Port, als onderdeel van de Greenport Horti Campus, geeft daarbij de volgende vertrekpunten (Birch, oktober 2021):

- Talent is een cruciale factor door de grote krapte op de arbeidsmarkt en het ontbreken van lokale onderwijsinstellingen, gedeelde (onderzoeks)faciliteiten en arbeidsmobiliteitsservices. Wel zijn er goede opleidingen in de directe omgeving (Lentiz, Hogescholen en Erasmus Universiteit Rotterdam).
- Innovatie en nieuwe thema's bieden kansen voor de weerbaarheid en wendbaarheid van het cluster en de regionale economie.

De MBO campus is een samenwerking tussen Lentiz, Albeda en DaVinci en Dutch Fresh Port. Het gaat een belangrijke rol spelen in het innovatie- ecosysteem rond het thema verslogistiek in de regio.

De bouwstenen van de campus zijn:

5. Een zichtbare campus voor talent om vanaf 2023 per jaar 100 studenten op te leiden voor arbeid in de verslogistiek. Daarvoor wordt een aantrekkelijke, interactieve en integrale leerlijn op locatie ontwikkeld. Jaarlijks volgen 200 nieuwkomers op de arbeidsmarkt het DFP-introductieprogramma.
6. Aantrekken van 10 start-ups en 3 scale-ups innovators in de verslogistiek (in 2025) om de koppositie van DFP te versterken, waarvan de helft gevestigd op DFP.
7. In 2023 en 2024 samen met kennisinstellingen opstellen van een kennis- en innovatieagenda als roadmap naar het versterken van de koppositie en het stimuleren van technologische innovaties.
8. Begin 2023 is de branding en positionering van de campus gereed en zorgt de Banenmarkt voor 100 nieuwkomers bij DFP.

In de eerste ontwikkelfase bevindt de campus zich op bestaande locaties (het oude veilinggebouw in de Stationstuinen) en worden activiteiten zichtbaar. Er wordt vooral geïnvesteerd in bouwstenen. Een fysieke locatie om interactie te initiëren en een ontmoetings- en verbindingsplek te zijn voor verschillende partijen op Dutch Fresh Port, wordt gerealiseerd door op termijn Lentiz te huisvesten bij Dutch Fresh Port en andere partijen uit te nodigen om mee te doen op deze locatie. Zo ontstaat de DFP-campus. De governance van de Campus wordt gedurende het project bestendigd en kent een structuur die aansluit bij de werkwijze van de onderwijspartijen.

In bijgevoegde projectplan zijn de doelen en deelprojecten van de bouwstenen toegelicht. Daarbij zijn ook planning, budget, financiering en organisatie uitgewerkt.

Dutch Fresh Port wil:
Goede samenwerking tussen opleiding, onderwijs, start-ups en bedrijven voor actieve uitwisseling van kennis, ervaring en fysieke voorzieningen.
Dutch Fresh Port doet:
De campusaanpak geeft aan de hand van bouwstenen vorm aan de samenwerking van bedrijven, onderwijs- en opleidingsinstellingen, onderzoeksinstellingen en betrokken gemeenten.
Dutch Fresh Port vraagt de MRDH:
Een bijdrage van € 320.000 ter ondersteuning van de campusaanpak als co-financiering (50%).

13 september (zonder bijlagen)

Human Capital en Leven Lang Ontwikkelen:
Het grote arbeidspotentieel in de MRDH is een pluspunt voor Dutch Fresh Port, maar de aansluiting tussen vraag en aanbod op de arbeidsmarkt moet beter. Met het Human Capital Akkoord Zuid-Holland tekenden bedrijfsleven, onderwijs en overheid voor het beter benutten van talent in de regio.

Het deelakkoord Human Capital *Greenport West-Holland* richt zich op het verbinden en versterken van de bestaande initiatieven in samenwerking met aanbieders van onderwijs en opleidingen, ondernemersorganisaties en overheden. Daarbij zijn de ambities geformuleerd voor trajecten van werk naar werk (3.750), het ontwikkeling van ondernemers (500), duurzame inzetbaarheid van een flexibele schil (2.000), beschikbaarheid van arbeidsmigranten en experts en trajecten vanuit bijstand en WW (500).

Dutch Fresh Port neemt minimaal een derde van de bovenstaande gezamenlijke greenport-ambities voor zijn rekening. Daarbij wordt ingezet op het opleiden van nieuwe toetreders, het omscholen van nieuwe werknemers en het bijscholen van bestaande werknemers. Dit begint bij de bekendheid in het basisonderwijs en voortgezet onderwijs, met specifieke leerpakketten ontwikkeld door Dutch Fresh Port. Daarnaast moet er een verbeterslag komen voor zowel de instroom van nieuwe toetreders (=onderwijs en opleiden) tot de arbeidsmarkt als voor het bij- of omscholen van ervaren werknemers die reeds bij de bedrijven op Dutch Fresh Port werken of daar zij-instromen.

Dutch Fresh Port Werkt!
Dutch Fresh Port Werkt! is een leven lang ontwikkelen-programma gericht op om- en bijscholen. Een aantal partners biedt al praktijkgerichte trainingen en opleidingen op en rond Dutch Fresh Port. Ook subsidieert het GroentenFruitHuis veel opleidingen op het gebied van keuring, inspectie en voedselveiligheid. Dit is bij het merendeel van de bedrijven nog niet bekend. Daarnaast wijst onderzoek uit dat er (nog) geen voortrekker in de vorm van een leidend bedrijf aanwezig is. Het Jobcenter/Talentcenter wordt een centraal loket voor zowel werkgevers als werknemers om personele vraagstukken gezamenlijk op te lossen (DFP, oktober 2021).

Het Jobcenter maakt de nieuwe werknemers van Dutch Fresh Port ‘jobready’ door het verzorgen zowel persoonlijke als vakgerichte trainingen.
De bouwstenen van Dutch Fresh Port Werkt! zijn:

1. Twee ontwikkelstraten met een focus op skills gericht leren en werken. Zo worden in de praktijk vaardigheden geleerd zoals kwaliteitscontrole, bewerken, verpakken, sorteren, heftruckvaardigheden worden geleerd. Het doel is 150 kandidaten per jaar en vakwerkwedstrijden van Dutch Fresh Port.
2. Tenminste 15 medewerkers van AGF/logistieke bedrijven bijgeschoold tot hybride professionals/leermeesters. Zij gaan begeleiders opleiden van nieuwe instromers uit het talentcenter.
3. Een AGF-paspoort dat startkwalificaties vastlegt, groeipaden naar vacatures duidelijk maakt en vaardigheden uniformeert. Het AGF-paspoort geeft ook aan hoe werknemers bepaalde skills kunnen verbeteren of aanleren door middel van kortdurende opleiding en scholing.
4. Branding en loketfunctie voor actievere werving van instromers.

De opbouw van het programma is als volgt:
1. Eerst kleinschalige proeftuinen bij bedrijven (2023), in korte trajecten van 3 maanden met kleine groepen van vijf mensen met afstand tot de arbeidsmarkt.
2. Ontwikkelstraten op vaste locatie (2024- eind 2025), voor grotere groepen.
3. Besluitvorming nieuwe plek met faciliteiten op de Stationstuinen (2025).

In bijgevoegde projectplan zijn de doelen en deelprojecten van de bouwstenen toegelicht. Daarbij zijn ook planning, budget, financiering en organisatie uitgewerkt.

Dutch Fresh Port wil:
Voldoende en goed opgeleid personeel.
Dutch Fresh Port doet:
Dutch Fresh Port ontwikkelt een Talentcenter (DFP Werkt!) en een leven lang ontwikkelen-programma aan d ehand van bouwstenen.
Dutch Fresh Port vraagt de MRDH:
Een bijdrage van € 220.000 ter ondersteuning van de leven lang ontwikkelen-aanpak in Dutch Fresh Port werkt! als co-financiering (50%).

t/m 13 september (zonder bijlagen)

6. Programmalijn C: Gebiedsontwikkeling, ketenmobiliteit en circulariteit

Integrale gebiedsontwikkkeling
Onder invloed van de grote druk op de regionale woningmarkt is de ambitie om in De Stationstuinen (Barendrecht-Oost) 3.500 woningen te realiseren voor 2030 (Barendrecht, november 2020). Het plangebied naast het NS-station is in de Woondeal Zuidelijke Randstad benoemd als versnellingslocatie. Voor de gemeente is De Stationstuinen een belangrijke ontwikkeling. Hiermee wordt een inhaalslag gemaakt op de achterstand in sociale huurwoningen. Het wordt een nieuw gemengd gebied, met naast de woningen ook maatschappelijke voorzieningen en de eerder genoemde ontwikkeling van een campus, ruimte voor start-ups en research & development en het beleven van Dutch Fresh Port (vers proeftuin). De verplaatsing en vernieuwing van bedrijven naar Nieuw Reijerwaard geeft ook een impuls aan de modernisering van het AGF cluster.

Compensatie voor onttrekken van bedrijventerrein
Het onttrekken van bedrijventerrein voor woningbouwontwikkeling (transformatie) vereist een aanpassing van het bestemmingsplan. De provincie Zuid-Holland toetst dat aan de Omgevingsverordening. Barendrecht heeft daarom regionaal advies gevraagd aan de MRDH. Daarbij is het Compensatieplan getoetst aan de afwegingskaders (MRDH, Strategie Werklocaties, december 2018) (MRDH, december 2019). Daaruit bleek dat voor de onttrekking van 13,6 hectare hoge milieucategorie agrologistiek bedrijventerrein geen compensatie nodig is. Voor andere onderdelen van de gebiedsontwikkeling is wel provinciale instemming noodzakelijk.

Op 17 maart 2021 heeft de bestuurscommissie Economisch Vestigingsklimaat aan Barendrecht geadviseerd over het in kaart brengen van kansen voor beter benutten en intensivering, de werkmilieus, de samenwerking van de campus met World Horti Center (Westland) en het Horti Science Park (Lansingerland) en de inpassing van mogelijke detailhandel en zelfstandige kantoren (MRDH, maart 2021).

Woningbouwimpuls en Versnellingsgelden
In het kader van de Woningbouwimpuls (3e tranche) ontvangt Barendrecht een financiële bijdrage van het Rijk voor de realisatie van de woningen in de Stationstuinen. In het Bestuurlijk Overleg Leefomgeving (BOL) van juni 2022 is echter besloten nog geen bijdrage toe te kennen voor de versnellingsgelden; mobiliteitsmaatregelen die nodig zijn ter ondersteuning van die woningbouwopgaven. In het najaar volgt een herkansing van die aanvraag, indien bezwaren kunnen worden weggenomen.

Barendrecht heeft bij de MRDH geïnformeerd naar co-financierings-mogelijkheden voor extra parkeerplaatsen en hubs, en de ontsluiting van Ziedewij en Gebroken Meeldijk. Op grond van de subsidieverordening van de MRDH zijn deze echter subsidiabel, omdat het bewonersparkeren betreft en wegen die geen onderdeel uitmaken van het metropolitaan basisnetwerk wegen.

ter inzage legging (zonder bijlagen)

Ketenmobiliteit

De gebiedsontwikkeling van de Stationstuinen leidt tot extra aandacht voor een optimaal gebruik van het station Barendrecht. MRDH bereidt een *Uitvoeringsprogramma Ketenmobiliteit op ov-knooppunten* voor als onderdeel van het Investeringsprogramma Vervoersautoriteit (IPVa).

Daarom is er gekeken naar de opgave(n) om de kwaliteit voor dit knooppunt te verbeteren. De aandachtsgebieden daarbij zijn:

- Lokale ontsluiting: goede loop- en fietsroutes om het invloedgebied van station te vergroten.
- Fietsparkeren: voldoende en veilige plekken op de juiste plekken.
- P+R: voor ov-gebruikers en beperkt voor direct omwonenden (liever lopen en fietsen);
- Kwaliteitsbeleving: waardering van het knooppunt door reizigers met minimaal een 7 draagt bij aan 'klantenbinding' en bevordering ov-gebruik
- Mobiliteitsdiensten: zoals taxi, deelfietsen, deelauto's etc, naar behoefte en als derden bereid zijn de diensten te exploiteren.

De MRDH en gemeente Barendrecht verkennen de mogelijkheden in een startnotitie over de knooppuntontwikkeling. Uit een eerste analyse komt naar voren dat de bereikbaarheid per fiets en voetganger aan de noordwestelijke entree verbeterd kan worden. Bewegwijzering en eventuele aanpassingen aan het stratennetwerk zouden dit kunnen verhelpen.

De grootste opgave voor dit knooppunt is echter de P+R. De capaciteit is te laag voor het aantal gebruikers en de vraag naar P+R plekken zal de komende jaren alleen maar toenemen door de gebiedsontwikkeling. Barendrecht heeft ook het idee om het terrein in de avond na de spitsuren te gebruiken als parkeerplaats voor de bewoners van Stationstuinen. Uitbreiding is geen optie vanwege de hoge kosten, en een dubbelgebruik heeft het aanzienlijke risico dat het terrein nog voller komt te staan en er geen ruimte meer is voor de ov-reizigers. Het invoeren van betaald parkeren op het P+R dek en in de nieuwe woonwijk, zijn de eerste twee belangrijke stappen die gezet worden in het ontmoedigen van gebruikers die van dichtbij komen.

Circulariteit

De Reststromenhub is het centrale concept voor circulariteit op Dutch Fresh Port. In de voedselketen vóórdat de producten in de winkel belanden, vindt namelijk 40 procent van de verspilling plaats. Bij het aanpakken van circulariteit is het 'cascaderen' van belang (de Ladder van Moerman), waarbij voor iedere reststroom wordt gekeken hoe deze maximaal kan worden 'verwaard'. De laagste trede is storten, gevolgd door verbranden. Daarboven zijn er verschillende hergebruik (recycle) en opwaardeer (upcycle) mogelijkheden.

De Reststromenhub van Dutch Fresh Port is een concept van Stichting Voedselverspilling en Provincie Zuid-Holland. Het is een digitale marktplaats tussen aanbieders (ontdoeners) en afnemers. Vanuit MKB deal van PZH wordt dit verder uitgewerkt. Hiervoor worden de verschillende reststromen in kaart gebracht en verwaardingsmogelijkheden verkend. De afronding daarvan vindt voor de zomer van 2023 plaats.

De daadwerkelijke uitwisseling van reststromen moet slim logistiek en lokaal worden uitgevoerd om kosten en milieueffecten positief te laten blijven. Daarnaast moet regelgeving en certificering rondom hergebruik worden aangepast om de verwaarding breed toepasbaar te maken. Voor kleinere bedrijven en start-ups zijn dit ingewikkelde en kostbare randvoorwaarden die goed collectief zouden kunnen worden opgelost.

Dutch Fresh Port wil:
Een duurzame ontwikkeling van Dutch Fresh Port, zowel als energieleverende hub als toonaangevend in circulariteit.
Dutch Fresh Port gaat:
De Kansenkaart Duurzaam DFP verder implementeren en een Reststromenhub organiseren ter vermindering van voedselverspilling.
Dutch Fresh Port vraagt de MRDH:
Inzet van een kennisvoucher Next Economy bedrijventerreinen, voor het ontwikkelen van Parkmanagement 2.0 ter ondersteuning van de thema's Energie en Circulariteit.

t.b.v. 13 september (zonder bijlagen)

8. De organisatie van Dutch Fresh Port

Dutch Fresh Port
Dutch Fresh Port is de merknaam van het agrologistieke cluster in Barendrecht en Ridderkerk. Het een samenwerking van publieke partijen, private partners en onderwijsinstellingen die gezamenlijk werken aan een gemeenschappelijk doel. Na de huidige bestuurlijke afspraken (2021-2023) kan de samenwerking mogelijk doorontwikkelen naar een rechtspersoon, bijvoorbeeld in de vorm van een gebiedscoöperatie. Daarin kunnen dan ook regelingen in worden ondergebracht, gericht op samenwerking en parkmanagement in Nieuw Reijerwaard, Dierenstein, Barendrecht-Oost en Verenambacht. De deelnemende partijen van DFP hebben verschillende rollen, taken, verantwoordelijkheden en bevoegdheden.

Stuurgroep Dutch Fresh Port
De stuurgroep kent een vaste samenstelling. Namens de overheden zijn dat de portefeuillehouders Economie. De ondernemers worden vertegenwoordigd door een afvaardiging van VBO Fresh Port. De Gemeenschappelijke Regeling Nieuw Reijerwaard wordt in de stuurgroep vertegenwoordigd door een lid van het dagelijks bestuur. De stuurgroep (en het gebiedsteam) hebben met de vaststelling van de bestuurlijke afspraken op 1 februari 2021 een formelere status gekregen. Het voorzitterschap rouleert.

Gebiedsteam Dutch Fresh Port
Het gebiedsteam operationaliseert de ambities van en de bestuurlijke afspraken. Dat bestaat uit het voorbereiden en adviseren van bestuurders over goede besluitvorming in de stuurgroep en het trekken van inhoudelijke opgaven geoperationaliseerd in bouwstenen en concrete projecten. De inzet van het gebiedsteam wordt aangevuld met een aantal projectleiders op verschillende initiatieven.

Financiën van Dutch Fresh Port
De betrokken partijen hebben zich gecommitteerd aan een financiering van activiteiten voor de periode 2021-2023. De begroting is € 2.280.000, waarvoor de overheden jaarlijks €550.000 beschikbaar stellen.

t/m 13 september (zonder bijlagen)

Bronnen

Barendrecht. (november 2020). *Gebiedsvisie De Stationstuinen.*
Birch. (oktober 2021). *Campusontwikkeling DFP (presentatie).*
Buck Consultants. (sd). *Impuls en samenwerkingsagenda campussen Zuid-Holland.*
Buck Consultants. (juli 2020). *Vraag en aanbod agrolog.e bedrijventerreinen GPWH.*
Buck Consultants. (maart 2020). *Evaluatie agrofood label Nieuw Reijerwaard.*
Buck Consultants. (november 2021). *Impuls- en samenwerkingsagenda Campussen Zuid-Holland.*
DFP, R. e. (oktober 2021). *Concept opzet Jobcenter DFP.*
Dutch Fresh Port. (2019). *Gebiedsperspectief DFP.*
Dutch Fresh Port. (februari 2022). *Jaarplan DFP.*
Dutch Fresh Port. (februari 2022). *Kansenkaart verduurzaming.*
Dutch Fresh Port. (februari 2022). *Verkenning Reststromenhub.*
Dutch Fresh Port. (oktober 2019). *Onderzoeksvarianten ontsluiting.*
Dutch Fresh Port. (september 2020). *presentatie AB Commissie MRDH.*
Goudappel Coffeng. (december 2020). *Mobiliteitsagenda DFP.*
Lentiz, daVinci en Albada. (december 2020). *MBO Barendrecht in ontwikkeling.*
MoVe, PZH en GPWH. (augustus 2022). *Haven Greenport.*
Move, PZH en GPWH. (januari 2022). *Uitwerking Haven Greenport.*
MRDH. (april 2020). *programma duurzame mobiliteit.*
MRDH. (december 2018). *Strategie Werklocaties.*
MRDH. (december 2019). *TransformatieWijzer Werklocaties.*
MRDH. (december 2021). *Stand van zaken Innovatieprogramma's.*
MRDH. (december 2021). *Uitkomsten onderzoeken campusontwikkeling.*
MRDH. (maart 2021). *aanpak Next Economy bedrijventerreinen.*
MRDH. (maart 2021). *advies Bestuurscommissie EV op compensatieplan.*
MRDH. (september 2020). *Plan van aanpak regionale campusondersteuning.*

Bijlage 1: projectplan Digitalisering MobilityHUB (Alleen BCEV)

Bijlage 2: projectplan Campusontwikkeling (Alleen BCEV)

Bijlage 3: projectplan Dutch Fresh Port Werkt! - LLO (Alleen BCEV)

Versie 13 september (zonder bijlagen)

METROPOOLREGIO
ROTTERDAM DEN HAAG

Adviescommissie Economisch Vestigingsklimaat

28 september 2022
agendapunt 3

Onderwerp	**Integraal Transitieprogramma Dutch Fresh Port**
Bestuurlijk trekker	Lennart van der Linden (wethouder Barendrecht)
Ter informatie	Kennis te nemen van het Integrale Transitieprogramma Dutch Fresh Port
Korte inhoud van voorstel	**Integraal Transitieprogramma Dutch Fresh Port (bijlage 1)** Dutch Fresh Port is de belangrijkste agrologistieke hotspot van Europa. Het versnetwerk van de Greenport West-Holland (GPWH) verbindt namelijk mainports, productie, bedrijventerreinen en steden regionaal, nationaal en met de wereld. De toegevoegde waarde van de Greenport als geheel is hoog. Het logistieke cluster Dutch Fresh Port in Barendrecht-Ridderkerk heeft een aantal stevige uitdagingen, die worden aangepakt in een integraal programma. De regiogemeenten van de MRDH werken aan de hand van de Strategische Agenda (2020) aan het vernieuwen van de economie en het verbeteren van de bereikbaarheid. Met het integrale programma van Dutch Fresh Port wordt bijgedragen aan de volgende regionale doelen van de MRDH uit de Strategische Agenda (SA): • stimuleren van innovatie en economische groei; • verbeteren aansluiting onderwijs-arbeidsmarkt; • ruimte om te werken; • goede digitale connectiviteit; • verbeteren bereikbaarheid toplocaties en banen; • betrouwbaar op weg; • versnellen van innovatie in mobiliteit; en • minder CO2-uitstoot bij verkeer. In de BCEV van 12 oktober vraagt Dutch Fresh Port (via de gemeente Barendrecht) aan de MRDH financiële bijdragen bij de realisatie van 3 projecten in het programma, die bijdragen aan doelen van Economisch Vestigingsklimaat. **Digitalisering MobilityHUB Dutch Fresh Port** In de MobilityHUB worden verschillende mobiliteitsvormen en logistieke voorzieningen stapsgewijs bijeengebracht op één fysieke locatie in Dutch Fresh Port. Dat is onderdeel van de SA-aanpak voor het ‘versnellen van innovatie in mobiliteit’ en ‘minder CO2-uitstoot bij verkeer’. De MobilityHUB wordt een broedplaats voor innovatieve oplossingen op het gebied van duurzame mobiliteit, heeft een incubatorfunctie, en stimuleert zowel de mobiliteitstransitie als energietransitie. De beoogde digitale innovaties zijn voor de technologische ontwikkeling in datasturing en de ruimte voor praktijktoepassing en impactmeting, gevolgd door een goede branding en positionering. De verslogistiek van Dutch Fresh Port is voor de Greenport een belangrijke verbindende schakel. Daarom moet ook de digitale verbinding van de Dutch Fresh Port optimaal zijn. Door het op elkaar aansluiten van informatie over reizigers, goederen en vervoersmiddelen kan de infrastructuur beter benut worden. Dat leidt tot meer veiligheid, comfort (serviceverlening) en lagere emissies. Een echte proeftuin heeft daarbij een cyclische aanpak. Steeds gaan de partners op zoek naar verbeterpunten en nieuwe locaties voor toepassing en opschaling. Dat alles draagt bij aan het SA-doel voor ‘goede digitale connectiviteit’

	Voor het project digitalisering van de MobilityHUB vraagt Barendrecht bij de MRDH voor DFP co-financiering van € 410.000 (50%). Besluitvorming daarover vindt plaats in de BCEV van 12 oktober 2022. **Campus verslogistiek Dutch Fresh Port** De MBO campus is een samenwerking tussen Lentiz, Albeda, DaVinci en Dutch Fresh Port. Het gaat een belangrijke rol spelen in het leer- en innovatie ecosysteem rond het thema verslogistiek in de regio. Dit draagt bij aan de SA-doelen 'stimuleren van innovatie en economische groei' en het 'verbeteren aansluiting onderwijs-arbeidsmarkt'. De bouwstenen van de campus zijn: 1. Een zichtbare campus voor talent creëren die vanaf 2023 per jaar 100 studenten opleidt voor arbeid in de verslogistiek. Daarvoor wordt een aantrekkelijke, interactieve en integrale leerlijn op locatie ontwikkeld. Daarnaast ook voor 200 nieuwkomers op de arbeidsmarkt het DFP-introductieprogramma aanbieden. 2. Aantrekken van 10 start-ups en 3 scale-ups innovators in de verslogistiek (in 2025) om de koppositie van DFP te versterken, waarvan de helft gevestigd op DFP. 3. In 2023 en 2024 samen met kennisinstellingen een kennis- en innovatieagenda opstellen met als doel het versterken van de kennispositie op het gebied van slimme verslogistiek, het stimuleren van technologische innovaties en het toewerken naar een internationale koppositie 4. De branding en positionering van de campus professionaliseren en een banenmarkt organiseren voor nieuwkomers bij DFP. Voor het project campusontwikkeling vraagt Barendrecht voor DFP bij de MRDH co-financiering van €330.000 (50%). Besluitvorming daarover vindt plaats in de BCEV van 12 oktober 2022. **Leven lang ontwikkelen in Dutch Fresh Port Werkt!** Dutch Fresh Port Werkt! is een leven lang ontwikkelen-programma gericht op om- en bijscholen. Dat draagt bij aan het SA-doel 'verbeteren aansluiting onderwijs-arbeidsmarkt'. De bouwstenen van Dutch Fresh Port Werkt! zijn: 1. Opzetten van 2 ontwikkelstraten met een focus op skills gericht leren en werken, met een uitstroom van 150 kandidaten per jaar en vakwerkwedstrijden van Dutch Fresh Port. 2. Trainen van tenminste 15 medewerkers van AGF/logistieke bedrijven tot hybride leermeesters. Zij gaan begeleiders opleiden van de nieuwe instromers, gekoppeld aan de ontwikkelstraten. 3. Ontwikkelen van een AGF-paspoort door het organiseren van skills-werkplaatsen met werkgevers. Het paspoort legt startkwalificaties vast, maakt groeipaden naar vacatures duidelijk, uniformeert vaardigheden en wordt erkend door de AGF-sector. Het AGF-paspoort geeft ook aan hoe werknemers bepaalde skills kunnen verbeteren of aanleren door middel van kortdurende opleiding en scholing. 4. Dutch Fresh Port Werkt! zet ook in op branding en loketfunctie, voor een actievere werving van instromers. Voor het project Dutch Fresh Port Werkt! vraagt Barendrecht bij de MRDH voor DFP co-financiering van € 220.000 (50%). Besluitvorming daarover vindt plaats in de BCEV van 12 oktober 2022. **Reststromenhub** De Reststromenhub is het centrale concept voor circulariteit op Dutch Fresh Port. Het is een digitale marktplaats tussen aanbieders (ontdoeners) en afnemers. Dat draagt bij aan het SA-doel 'stimuleren van innovatie'. Met budget vanuit de provincie Zuid-Holland worden de verschillende reststromen en verwaardings-mogelijkheden verkend. De MRDH heeft vanuit het programma Next Economy bedrijventerreinen hiervoor in juli ambtelijk een kennisvoucher beschikbaar gesteld. De ruimtelijke ontwikkeling en uitbreiding van de Dutch Fresh Port op De Stationstuinen en Nieuw Reijerwaard draagt bij aan de SA-doelstelling 'ruimte om te werken'.
Communicatie	n.v.t.

Bijlagen	Integraal Transitieprogramma Dutch Fresh Port	
Gevolgde procedure	**Bestuurscommissie**	nvt
Verdere procedure	**Bestuurscommissie**	Bestuurscommissie Economisch Vestigingsklimaat van 12 oktober 2022
	Zienswijzetermijn	n.v.t.
	Dagelijks bestuur	n.v.t.
	Algemeen bestuur	n.v.t.

METROPOOLREGIO
ROTTERDAM DEN HAAG

Westersingel 12
Postbus 21012
3001 AA Rotterdam

Telefoon 088 5445 100

E-mail: informatie@MRDH.nl
Internet: www.mrdh.nl

Bankrekeningnummer:
NL96 BNGH 0285 1651 43

KvK nummer:62288024

M E M O

Aan	Adviescommissie EV	**CC**	AO EV	**Datum**	12-09-2022
Van	Marjolein Steinebach				
Telefoon	0636110806	**Onderwerp**	Voorstel werkwijze Ac EV periode 2022 - 2026		

Achtergrond Adviescommissie EV

Op 19 december 2015 heeft het algemeen bestuur (ab) van de Metropoolregio Rotterdam Den Haag (MRDH) besloten tot de instelling van een zogenaamde 'adviescommissie economisch vestigingsklimaat' (Ac EV).

Ten aanzien van deze adviescommissie zijn de volgende zaken vastgelegd:

Rol
Advisering algemeen bestuur omtrent aangelegenheden economisch vestigingsklimaat.

Bevoegdheden

1. Advisering over besluiten m.b.t. zienswijzenprocedure vertegenwoordigende organen
2. Advisering op verzoek van bestuurscommissie
3. Advisering op eigen initiatief

Samenstelling
Twee leden per vertegenwoordigend orgaan (46)

Frequentie
Minimaal zo vaak als het ab MRDH vergadert (i.c. 6 x per jaar)

Voorstel werkwijze periode 2022 – 2026

De afgelopen bestuursperiode is gewerkt aan een verbetering in de informatievoorziening, de wijze van vergaderen en de advies aanvragen. Om dit voor de nieuwe periode vast te houden en verder uit te bouwen is er samen met de voorzitter en plaatsvervangend voorzitter gekeken naar de vormgeving van de Ac EV in deze nieuwe bestuursperiode. Hierbij zijn de volgende elementen en uitgangspunten naar voren gekomen:

- De adviescommissie komt in ieder geval 6 keer per jaar samen, er worden extra sessies gepland mocht dat door actualiteit wenselijk zijn.
- De insteek is dat de vergaderingen fysiek zijn (bij de MRDH of op locatie) maar dat er een mogelijkheid is tot digitaal bijwonen bij de MRDH.
- De adviescommissie opknippen in twee delen: een thematisch deel en een regulier deel.
    - In het thematische deel worden thema's uitgebreid besproken en ligt de nadruk op de inbreng van lokale (maatschappelijke en economische) ontwikkelingen die vormend zijn in de doorontwikkeling van dat thema. Dit zou gecombineerd kunnen worden met

een bezoek op locatie. Mogelijke thema's zijn bijvoorbeeld druk op de ruimte, tekort aan personeel en innovatie bij het MKB;
    - In het adviesdeel wordt een project of programma voorgelegd, vóór besluitvorming in de bestuurscommissie EV of Algemeen Bestuur, waarover de Ac EV advies kan uitbrengen.
- Vooraf wordt er jaarplanning gemaakt voor de thema's zodat commissieleden meer tijd hebben voor voorbereiding en commissieleden kunnen ook zelf thema's aandragen;
- Het streven is dat er vertegenwoordiging uit de bestuurscommissie EV aanwezig zal zijn bij iedere Ac EV vergadering om de link met de bestuurscommissie te borgen.

Vragen voor de Adviescommissie:
Naar aanleiding van deze uitgangspunten zijn er de volgende vragen voor de adviescommissie:

- Herkent u deze uitgangspunten?
- Zijn er in de voorbereiding van de AC vergaderingen dingen waar rekening mee gehouden moeten worden (qua termijnen of ondersteuning)?
- Welke thema's zou u graag geagendeerd zien worden?

In de adviescommissie van 23 november zal er een voorstel voorgelegd worden waarin de input uit dit gesprek is verwerkt, samen met een jaarplanning voor 2023.

METROPOOLREGIO
ROTTERDAM DEN HAAG

Jaarplanning MRDH 2022

Versie 14 september 2022

METROPOOLREGIO
ROTTERDAM DEN HAAG

1| Vergaderdata

Gremia	Vergaderdata
Bestuurscommissie Vervoersautoriteit	21 september 5 oktober 12 oktober 16 november 14 december
Bestuurscommissie Economisch Vestigingsklimaat	16 september 12 oktober 14 december
Adviescommissie Vervoersautoriteit	19 & 22 september - *informatiesessie ov & corona* 28 september 23 november
Adviescommissie Economisch Vestigingsklimaat	28 september 23 november
Dagelijks bestuur	17 oktober 13 november
Algemeen bestuur	4 november (themabijeenkomst) 16 december
Rekeningcommissie	12 december

METROPOOLREGIO
ROTTERDAM DEN HAAG

2| Evenementen en bijeenkomsten

Evenementen & bijeenkomsten voor raadsleden en bestuurders	Datum
Regionale bijeenkomsten Strategische Agenda	13 september 15 september 21 september
Metropoolcafé	4 oktober
MRDH Live!	18 november
Griffiersbijeenkomst	1 december

3| Planning zienswijzen

Onderwerp	Zienswijzeperiode
Actualisatie Strategische Agenda	17 december 2022 tot en met 17 februari 2023

4| Inhoudelijke jaarplanning

Het voorliggende document betreft de inhoudelijke jaarplanning MRDH voor de bestuurscommissies Vervoersautoriteit en Economisch Vestigingsklimaat, de adviescommissies Vervoersautoriteit en Economisch Vestigingsklimaat, dagelijks bestuur en algemeen bestuur. In de jaarplanning zijn naast de P&C cyclus-/zienswijzeproducten ook de (grotere) thema's opgenomen, voor zover bekend. De inhoudelijke jaarplanning geeft aan welke onderwerpen in welk kwartaal behandeld worden in welke gremia (aangegeven met een X). Indien bekend is op welke datum het onderwerp bij een gremium wordt behandeld is deze datum ingevuld in de plannen. Daarnaast is in het overzicht aangegeven voor welke onderwerpen er een zienswijzeprocedure is voorzien.

Per kwartaal wordt onderstaande planning geactualiseerd. Deze is onder voorbehoud van de voortgang van de samenwerking met andere partijen, alsmede van de uiteindelijke afwegingen van de betrokken portefeuillehouder(s).

Bij de onderwerpen is ook, indien bekend, de aard van het onderwerp aangegeven:

- B = Besluitvormend
- I = Informerend
- K = Koersbepalend
- A = Adviserend
- S = Strategische bespreking

Vervoersautoriteit	BcVa	Aard	Behandeling ook BcEV	Doorgeleiding naar AB	AcVa	Aard	Behandeling ook in AcEV	Advisering aan
Onderzoeksresultaten MIRT-verkenning oeververbindingen regio Rotterdam	21 september	I	-	-	-	-	-	-
Stand van zaken HOV Maastunnel - ovb	21 september	I	-	-	-	-	-	-
Herijkingsvoorstellen ov en corona 2023 - 2024	5 oktober	B	-	-	Ja	-	-	BcVa
Besluitvorming MIRT-proces 2022	12 oktober	I						
Voorkeursalternatief MIRT-verkenning oeververbindingen regio Rotterdam	12 oktober	I	-	-	-	-	-	-
Aanpak bereikbaarheid Voorne Putten en Haven Rotterdam	12 oktober	B	-	-	-	-	-	-
Verplaatsing busstallingslocatie EBS Poeldijk en transitie naar zero emissie busvervoer HTM/EBS	12 oktober	B	-	-	-	-	-	-
Stand van zaken OV en corona	12 oktober	I	-	-	-	-	-	-
Planstudie HOV Maastunnel	12 oktober	I	-	-	-	-	-	-
OV-tarieven MRDH 2022	12 oktober	B	-	-	-	-	-	-
Subsidieverordening Va MRDH en Uitvoeringsregeling Va MRDH	12 oktober	B	-	-	-	-	-	-
Vaststelling en verlening subsidie Hoekse Lijn Q4 2019	12 oktober	B	-	-	-	-	-	-
Aanvullende subsidies RET 2021	12 oktober	B	-	-	-	-	-	-

Stand van zaken projecten metronet en randstadrail	16 november	I	-	-	-	-	-	-
Jaarprogramma KpVV	16 november	I	-	-	-	-	-	-
Evaluatie programma AVLM en vervolgvoorstel	16 november	I	-	-	-	-	-	-
Samenwerkingsovereenkomst MFR Den Haag – Pijnacker	16 november	B	-	-	-	-	-	-
2e Bestuursrapportage	16 november	B	Ja, schrift	Ja	-	-	-	-
4e Herijking Transitieprogramma OV en Corona	16 november	I	-	-		-	-	-
Subsidieverleningen concessies bus en rail 2023	14 december	B	-	-	-	-	-	-
Voortgang programma MFR’s	14 december	I	-	-	-	-	-	-
Subsidieverleningen concessies bus en rail 2023	14 december	B	-	-	-	-	-	-

P.M Vervoersautoriteit	BcVa	Aard	*Behandeling ook BcEV*	*Doorgeleiding AB*	AcVa	Aard	*Behandeling ook in AcEV*	*Advisering aan*
Remise	n.t.b.							
Netwerk Plan Ander Tramnet	n.t.b.							
Visie reisinformatie	n.t.b.							
Uitvoeringsregeling Va Maatwerkvervoer Voorne Putten	n.t.b.							
Beleidskader toegankelijkheid OV	Q4							
Actualisatie Basisnetwerk Fiets	Q4							
Visie deelmobiliteit	Q4							

METROPOOLREGIO
ROTTERDAM DEN HAAG

Economisch Vestigingsklimaat	BcEV	Aard	*Behandeling ook BcVa*	*Doorgeleiding AB*	AcEV	Aard	*Behandeling ook in AcVa*	*Advisering aan*
Dutch Fresh Port	12 okt	B	Nee	Nee	28 sept	I	Nee	-
Evaluatie City of the future				-	23 nov	I	-	-
2e Bestuursrapportage	16 nov *Schrift*	B	Ja	Ja	-	-	-	-
Kader LLO	12 okt	B	Nee	Nee	-	-	-	-
Budgetuitputting EV	12 okt	I	-	-	-	-	-	-
Actualisatie regionale programmering kantoren	12 okt	B	-	-	-	-	-	-
Aanvraag projectbijdrage: LLO project	12 okt	B	-	-	-	-	-	-
Aanvraag projectbijdrage: Versterking Biotech Campus Delft	12 okt	B	-	-	-	-	-	-
Aanvraag projectbijdrage: Platform digitalisering MKB	12 okt	B	-		-	-	-	-
Strategie werklocaties	12 okt	B	-	-	28 sept	A	-	-
Presidium EV 2022-2026	12 okt	B	-	-	-	-	-	-
Adviesaanvraag Rijnhavenkwartier	12 okt	B	-	-	-	-	-	-
IQ meerjarenfinanciering	14 dec	B	-	-	-	-	-	-

METROPOOLREGIO
ROTTERDAM DEN HAAG

DB/AB	Aard	DB	Zienswijze	AB	Doorgeleiding van BC	Behandeling in BC (informerend)	Advisering AC	Behandeling in AC (informerend)
Strategie Werklocaties	B	17 okt		4 nov	12 okt		28 se	
2e Bestuursrapportage	B	30 nov	-	16 dec	16 nov	-	-	-
Actualisatie Strategische agenda – vrijgeven voor zienswijzen	B	30 nov	17 dec – 17 feb	16 dec	16 nov			
Controle protocol accountantscontrole MRDH Jaarrekening 2022	B	30 nov	-	16 dec	-	-	-	-
Uitwerking stand van zaken aanbevelingen evaluatie GR	B I	30 nov		16 dec				